

แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุน การแก้ไขปัญหาด็กและเยาวชน นอกระบบการศึกษา

ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุน
การแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา
ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการเรียนรู้
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ซึ่งเป็นประเด็นที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ความเสมอภาคทางการศึกษา และศักยภาพการแข่งขันของประเทศในระยะยาว จึงได้กำหนดให้การแก้ไขปัญหาลดเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาเป็นวาระแห่งชาติ และมีมติคณะรัฐมนตรีให้ขับเคลื่อนประเทศไทยสู่เป้าหมาย “Thailand Zero Dropout” หรือการลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่นอกระบบการศึกษาให้เป็นศูนย์ โดยมุ่งเน้นการเข้าถึง ค้นหา ติดตาม และจัดโอกาสทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่เด็กและเยาวชนทุกคนอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักด้านการจัดการศึกษา ได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานในสังกัด หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การแก้ไขปัญหาลดเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้กำหนดจุดเน้นการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยมุ่งลดและป้องกันการหลุดจากระบบการศึกษา ผ่านกระบวนการติดตาม คัดกรอง เข้าถึง และจัดรูปแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น เหมาะสมกับบริบทชีวิต ความสนใจ ความถนัด และศักยภาพของเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา พร้อมทั้งสนับสนุนให้สามารถกลับเข้าสู่ระบบการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาลดเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความชัดเจน เป็นระบบ และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง กรมส่งเสริมการเรียนรู้จึงได้จัดทำเอกสาร “แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาลดเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้” ฉบับนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ขับเคลื่อนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาลดเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
2. เสริมสร้างโอกาสและความเสมอภาคในการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ให้สามารถเข้าถึงการเรียนรู้ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ตามความสนใจและความถนัด
3. สนับสนุนให้หน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา และภาคีเครือข่ายสามารถนำแนวทางไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และความต้องการของผู้เรียน

4. กำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน ครอบคลุมตั้งแต่การวางแผน การจัดการเรียนรู้ การใช้จ่ายงบประมาณ การนิเทศ ติดตาม และการรายงานผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ขอขอบคุณผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่าย ทุกภาคส่วน ที่ได้ร่วมกันสนับสนุนและขับเคลื่อนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารแนบฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษา ให้สามารถนำไปปรับใช้ได้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ อันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การสร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างเท่าเทียม และการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้เติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของประเทศต่อไป

(นางเกศทิพย์ ศุภวานิช)
อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
กรกฎาคม 2569

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ค
คำชี้แจง.....	จ
บทสรุปผู้บริหาร.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการจัดทำเอกสาร.....	3
กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้งาน.....	3
นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 การบูรณาการการทำงานร่วมกันจากทุกภาคส่วน	7
ในการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา.....	
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบ	11
การศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้.....	
บทที่ 4 การใช้จ่างบประมาณในการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหา	22
เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้.....	
บทที่ 5 การนิเทศ ติดตาม และรายงานผล.....	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	40
ภาคผนวก.....	41
ภาคผนวก ก แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง.....	42
ภาคผนวก ข แบบสำรวจข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา อายุ 3 – 18 ปี ปีการศึกษา 2568.....	44
ภาคผนวก ค แพลตฟอร์มข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout) และสรุปข้อมูล จากการสำรวจเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา อายุ 3 – 18 ปี ปีการศึกษา 2568.....	51
ภาคผนวก ง แพลตฟอร์มการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหา เด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Out of School Children and Youth : DOLE OOSCY Platform).....	64
ภาคผนวก จ เอกสารแนวทางการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ให้กลายเป็นศูนย์ กรณีศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ (Buriram Zero Dropout Model : BZDM).....	66
ภาคผนวก ฉ แผนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบ การศึกษาของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน 77 แห่ง.....	68
ภาคผนวก ช รายชื่อผู้เข้าประชุม.....	70

คำชี้แจง

ปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ความเสมอภาคทางการศึกษา และคุณภาพชีวิตของประชาชนในระยะยาว การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ครอบคลุม และต่อเนื่อง โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อให้เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาได้รับโอกาสในการเข้าถึงการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามศักยภาพ ความสนใจ และบริบทชีวิตของแต่ละบุคคล

เอกสาร “แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้” ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยงานศึกษา สถานศึกษา และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้มีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 และสามารถกลับเข้าสู่ระบบการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง

เนื้อหาในเอกสารฉบับนี้มุ่งเน้นการนำเสนอกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจน ตั้งแต่การกำหนดบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การวางแผนและจัดการเรียนรู้ การบูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย การใช้จ่ายงบประมาณ การนิเทศ ติดตาม และการรายงานผล เพื่อให้การดำเนินงานแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีมาตรฐาน และสามารถตรวจสอบได้

ผู้ใช้เอกสารฉบับนี้สามารถเลือกศึกษาและนำแนวทางไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และบริบทของพื้นที่ของตนเอง โดยคำนึงถึงความยืดหยุ่น ความเหมาะสม และประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ การดำเนินงานตามแนวทางดังกล่าวควรอยู่ภายใต้กรอบนโยบาย หลักเกณฑ์ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพและเกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรมต่อเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

กรมส่งเสริมการเรียนรู้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารแนวทางฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษา ช่วยสร้างความเข้าใจร่วมกันในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนนอกระบบการศึกษา และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การสร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างเท่าเทียม และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาอย่างยั่งยืน

บทสรุปผู้บริหาร

เอกสารแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จัดทำขึ้นภายใต้บริบทของการขับเคลื่อนนโยบายระดับชาติ “Thailand Zero Dropout” ซึ่งรัฐบาลกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อคุ้มครองสิทธิทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างยั่งยืน โดยมุ่งให้เด็กและเยาวชนทุกคนได้รับโอกาสในการเข้าถึงการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามศักยภาพ ความสนใจ และบริบทชีวิตของตนเอง

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในฐานะหน่วยงานหลักด้านการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการค้นหา เข้าถึง ติดตาม และจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาอย่างเป็นระบบ ผ่านรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น ไม่จำกัดเวลา สถานที่ และวิธีการเรียนรู้ พร้อมทั้งบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาลดเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

สาระสำคัญของเอกสารฉบับนี้ครอบคลุมแนวทางการดำเนินงานในทุกมิติที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่การกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบูรณาการการทำงานร่วมกันจากทุกภาคส่วน การจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล การพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนการสนับสนุนด้านงบประมาณ การนิเทศ ติดตาม และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ

เอกสารฉบับนี้ได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกแนวทางการเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัด โดยอาศัยข้อมูลรายบุคคลจากแพลตฟอร์มเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout) เป็นฐานในการวางแผนจัดการเรียนรู้ และแพลตฟอร์มการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาลดเด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE OOSCY Platform) โดยมีสถานศึกษาหรือภาคีเครือข่ายเป็นผู้จัดการเรียนรู้ รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งฝึกประสบการณ์จริง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะและโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน

ในการบริหารจัดการ ได้กำหนดแนวทางการใช้จ่ายงบประมาณที่ชัดเจน เป็นไปตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และคุ้มค่า เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันยังให้ความสำคัญกับการกำกับ นิเทศ ติดตาม และรายงานผลในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ระดับสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และระดับสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและสามารถนำผลการดำเนินงานไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง

เอกสารแนวทางฉบับนี้จึงทำหน้าที่เป็นทั้งกรอบนโยบายและคู่มือเชิงปฏิบัติ สำหรับหน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา และภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นของผู้เรียนอย่างแท้จริงเป็นรูปธรรม สร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้เติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศต่อไปในอนาคต

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

สถานการณ์เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาเป็นหนึ่งในความท้าทายเชิงโครงสร้างของระบบการศึกษาไทยที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ความเสมอภาคทางการศึกษา และคุณภาพชีวิตของประชาชนในระยะยาว จากข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า มีเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา จำนวน 1.02 ล้านคน โดยกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา หรือ กสศ. (2567) ได้จัดทำเอกสาร “รายงานพิเศษความจริงและความเร่งด่วนของสถานการณ์เด็กนอกระบบในประเทศไทย” เป็นรายงานที่ประมวลงานวิจัยองค์ความรู้ และข้อค้นพบในพื้นที่ร่วมกับภาคีทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี 2562 - 2567 พบเด็กและเยาวชนอายุตั้งแต่ 3 ถึง 18 ปี หรือเทียบเท่าระดับอนุบาล 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนกว่า 1.02 ล้านคน ไม่มีข้อมูลในระบบการศึกษาหรือหลุดจากระบบการศึกษา โดยส่วนใหญ่เป็นเด็กอยู่ในครัวเรือนที่มีการอพยพแรงงานเข้ามาในประเทศไทย และอาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ที่ผ่านมามาประเทศไทยยังไม่มีฐานข้อมูลเด็กนอกระบบการศึกษาที่ได้ดำเนินงานอย่างเป็นทางการมาก่อน กสศ. จึงเสนอมาตรการบูรณาการและเชื่อมโยงทะเบียนนักเรียนรายบุคคลที่หลุดจากระบบการศึกษา โดยจัดทำ Data Cleansing สำหรับแสดงตัวเลขที่แท้จริงตั้งแต่ระดับประเทศ จังหวัด ท้องถิ่น ถึงระดับพื้นที่ และจากการติดตามข้อมูลดังกล่าว ทำให้พบว่า มีเด็กและเยาวชนช่วงอายุ 3 ถึง 18 ปี ที่ไม่มีข้อมูลในระบบการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 1,025,514 คน หรือร้อยละ 8.41 ของเด็กและเยาวชนอายุ 3 ถึง 18 ปี ทั้งหมดที่มีจำนวน 12,200,105 คน โดยในจำนวนนี้อยู่ในช่วงวัยการศึกษาภาคบังคับ คือชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือช่วงอายุ 6 ถึง 14 ปี เป็นจำนวนทั้งสิ้น 394,039 คน คิดเป็นร้อยละ 38.42 ของเด็กและเยาวชนที่ไม่มีข้อมูลในระบบการศึกษา และในปี 2567 จากเอกสารรายงานฉบับพิเศษสถานการณ์ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ปี 2567 และทิศทางสำคัญในปี 2568 ประเทศไทยกับการแก้ปัญหาเชิงระบบเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พบว่า มีจำนวนเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา จำนวน 982,304 คน ซึ่งแสดงถึงแนวโน้มจำนวนเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาลดลงจากเดิม จากปัญหาดังกล่าวได้นำไปสู่ความพยายามค้นหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาไปจนถึงการติดตามเพื่อจัดการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับศักยภาพของเยาวชนอย่างต่อเนื่อง นำมาสู่ข้อมูลเด็กและเยาวชนที่ไม่มีชื่อในระบบการศึกษา ปีการศึกษา 2/2568 จำนวน 603,095 คน (โดยไม่รวมนักเรียนและผู้มีเลขบัตรประชาชนหลักแรกเป็นเลขศูนย์ หรือเป็นผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนอีกจำนวน 270,730 คน) ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดำเนินการลงพื้นที่

สำรวจข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 769,201 คน (ไม่รวมยอดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

รัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญของการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา โดยมีมาตรการสำคัญ คือ การประกาศเป็นมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการขับเคลื่อนประเทศไทยเพื่อแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ (Thailand Zero Dropout) เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2567 และยกให้เป็นวาระแห่งชาติ รวมถึงมีนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินการให้คนไทยทุกช่วงวัย ทุกกลุ่ม เข้าถึงสิทธิการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และกระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญและเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา โดยบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานในสังกัด ภาครัฐ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการกำหนดประเด็นการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา (Zero Dropout) ให้มีโอกาสดำเนินการตามความเหมาะสมทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เป็นนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 – 2570

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทหน้าที่ในการจัดส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ และในรูปแบบอื่นที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน รวมถึงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา โดยมีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 150/2569 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ระดับชาติ สั่ง ณ วันที่ 12 พฤษภาคม 2569 กำหนดให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ขับเคลื่อนนโยบายการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ โดยใช้จังหวัดบุรีรัมย์เป็นพื้นที่นำร่อง ภายใต้ชื่อ “บุรีรัมย์โมเดล” (Buriram Zero Dropout Model : BZDM) โดยมีกระบวนการดำเนินงานในการวางแผน ออกแบบ สำรวจข้อมูล บริหารจัดการข้อมูล รวมทั้งมีกลไกและคณะทำงานระดับจังหวัดที่ร่วมกันสำรวจเด็กนอกระบบในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ นอกจากนี้ มีการพัฒนาแพลตฟอร์มเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout) เพื่อให้มีฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงทั่วประเทศ สามารถนำมาวางแผนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ ให้สามารถรองรับข้อมูล ตั้งแต่ระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด และต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 กรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน

การจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาที่มีความประสงค์จะเรียนรู้ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ตามความสนใจและความถนัด และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับจุดเน้นการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ภารกิจสำคัญ (Flagship) ด้านการแก้ไขปัญหาประชาชนที่หลุดหรืออยู่นอกระบบการศึกษา มุ่งลดและป้องกันการหลุดจากระบบการศึกษา ด้วยการติดตาม คัดกรอง เข้าถึง และจัดรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย สนับสนุนให้กลับเข้าสู่ระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้การดำเนินงานแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ภายใต้โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout) ดังนั้น กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาที่มีความประสงค์จะเรียนรู้ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ตามความสนใจและความถนัด นอกจากนี้ การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา จำเป็นต้องสร้างและประสานความร่วมมือเชิงรุกกับภาคีเครือข่ายให้เข้ามามีส่วนร่วม โดยบูรณาการข้อมูล เทคโนโลยี การช่วยเหลือ และการจัดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นให้สอดคล้องตามความสนใจและความถนัด รวมทั้งสนับสนุนและพัฒนาให้เด็กและเยาวชนกลุ่มดังกล่าวมีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ นำมาสู่การสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมและเสริมความมั่นคงทางสังคมได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการจัดทำเอกสาร

เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบริบทการดำเนินงานของพื้นที่

กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้งาน

ผู้บริหาร ครู บุคลากรสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ และภาคีเครือข่ายที่มีบทบาทและส่วนเกี่ยวข้องในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

1. แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง แนวทางปฏิบัติในการขับเคลื่อนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนนอกระบบการศึกษา โดยมุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ตามความสนใจและความถนัด
2. เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา หมายถึง เด็กและเยาวชนที่ไม่มีข้อมูลอยู่ในระบบการศึกษา หรือหลุดออกจากระบบการศึกษาในช่วงอายุการศึกษาภาคบังคับหรือช่วงอายุที่ควรได้รับการศึกษา และยังไม่ได้รับโอกาสในการเรียนรู้ที่เหมาะสม
3. ผู้เรียน หมายถึง เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา มีอายุระหว่าง 3 - 18 ปี ซึ่งไม่ได้เข้าเรียน หรือไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีรายชื่อปรากฏอยู่ในแพลตฟอร์มข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout) และมีความประสงค์ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการเพื่อรับการพัฒนาทักษะชีวิต หรือทักษะอาชีพ หรือทักษะอื่น ๆ ตามความสนใจหรือความถนัด
4. หน่วยงานการศึกษา หมายถึง สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร
5. สถานศึกษา หมายถึง ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล/แขวง
6. ภาครีร้อย่าย หมายถึง หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานเอกชน สถานศึกษาอื่นที่ไม่ใช่สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ชุมชน ครอบครัว สถาบันทางศาสนา สถานประกอบการ หรือบุคคลอื่นใดที่ประสงค์จัด ส่งเสริม หรือสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา
7. หลักสูตร หมายถึง แผน หรือกรอบการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ที่สถานศึกษาและภาครีร้อย่ายจัดทำ จัดหา หรือพัฒนาขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ รวมถึงความสนใจและความถนัดของผู้เรียน
8. การพัฒนาทักษะชีวิต หมายถึง การจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตให้แก่ผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัว มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ และสังคม และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเหมาะสม
9. การพัฒนาทักษะอาชีพ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ของภาครีร้อย่ายที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะด้านอาชีพ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับทักษะอาชีพตามความสนใจและความถนัด และสามารถนำความรู้ ทักษะไปใช้ในการพัฒนาตนเองได้
10. การพัฒนาทักษะอื่น ๆ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา หรือภาครีร้อย่ายที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติอื่นที่จำเป็นต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชน

นอกระบบการศึกษา โดยอาจบูรณาการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ หรือทักษะอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และเจตคติให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาได้เรียนรู้ตามความสนใจและความถนัด นำไปสู่การพัฒนาตนเองและการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเหมาะสม

11. การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่มุ่งพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ให้แก่ผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความยืดหยุ่น และบริบทของผู้เรียนเป็นสำคัญ

12. การจัดการเรียนรู้แบบรายบุคคล หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ที่ตอบสนองต่อความต้องการ ความสนใจและความถนัดในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคล โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเข้าร่วมหลักสูตร หรือกิจกรรมที่สถานศึกษา หรือภาคีเครือข่ายจัดขึ้น

13. การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่สองคนขึ้นไปเข้าร่วมหลักสูตร หรือกิจกรรมที่สถานศึกษา หรือภาคีเครือข่ายจัดขึ้น

14. การจัดการเรียนรู้โดยสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียนที่ประสงค์รับการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะอื่น ๆ

15. การจัดการเรียนรู้โดยภาคีเครือข่าย หมายถึง ภาคีเครือข่ายเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียนที่ประสงค์รับการพัฒนาทักษะอาชีพ

16. ข้อตกลงการเรียนรู้ หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงเจตจำนงและความตกลงร่วมกันระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง สถานศึกษา และภาคีเครือข่าย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ และสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความต่อเนื่อง มีคุณภาพ และลดปัญหาการขาดเรียน หรือการเลิกเรียนกลางคัน

17. การรับรองผลการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษา หรือสถานศึกษาและภาคีเครือข่ายร่วมกันตรวจสอบและรับรองผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อออกวุฒิบัตรหรือใบรับรองผลการเรียนรู้

18. แพลตฟอร์มเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout) หมายถึง ระบบสารสนเทศที่ใช้เป็นฐานข้อมูลกลางในการนำเข้าข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาจากการสำรวจทั่วประเทศ

19. แพลตฟอร์มการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Out of School Children and Youth : DOLE OOSCY Platform) หมายถึง ระบบสารสนเทศที่ใช้เป็นฐานข้อมูลกลางในการคัดกรองข้อมูล

เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาที่ต้องการเข้ารับการพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะชีวิตตามความถนัดและความสนใจ

20. หน้ารายงานผล (Dashboard) หมายถึง หน้าแสดงสรุปผลข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาจากการสำรวจและรายงานข้อมูลในแพลตฟอร์มเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หน่วยงานการศึกษา และสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกันมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบริบทการดำเนินงานของพื้นที่

2. หน่วยงานการศึกษา และสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้มีการสร้างความร่วมมือและบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา และภาคีเครือข่ายระดับพื้นที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

3. เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาได้รับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ที่มีความยืดหยุ่น สอดคล้องตามความถนัดและความสนใจ

บทที่ 2

การบูรณาการการทำงานร่วมกันจากทุกภาคส่วน ในการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

การแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม จำเป็นต้องดำเนินการภายใต้กรอบการทำงานเชิงระบบที่เชื่อมโยงบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของทุกภาคส่วนอย่างเป็นเอกภาพ ตั้งแต่ระดับนโยบาย ที่ทำหน้าที่กำหนดทิศทาง เป้าหมาย และกรอบการดำเนินงานในภาพรวม ระดับบริหารจัดการในการแปลงนโยบายสู่แผนและการสนับสนุนการดำเนินงาน ระดับปฏิบัติการ ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ ดูแล ติดตาม และพัฒนาผู้เรียนในพื้นที่ รวมถึงระดับภาคีเครือข่าย ที่มีส่วนสำคัญในการเสริมทรัพยากร แหล่งเรียนรู้ และประสบการณ์จริงในพื้นที่ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นฐานในการตัดสินใจ กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงได้กำหนดบทบาทหน้าที่ในแต่ละระดับเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันครบทุกมิติ ดังต่อไปนี้

1. บทบาทหน้าที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้

1.1 ศึกษาแนวคิด ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา และสร้างการรับรู้ แนวทางการดำเนินงานให้กับหน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา และภาคีเครือข่าย

1.2 กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเรียนรู้

1.3 จัดทำและพัฒนาโครงการ/กิจกรรม เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานการศึกษา และสถานศึกษา นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

1.4 ส่งเสริม สนับสนุน จัดทำ จัดหา หรือพัฒนาสื่อและแหล่งการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษานำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

1.5 พัฒนาแพลตฟอร์มเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout) เพื่อเป็นฐานข้อมูลกลางในการนำเข้าสู่ข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาจากการสำรวจทั่วประเทศ และพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Out of

School Children and Youth : DOLE OOSCY Platform) เพื่อเป็นฐานข้อมูลกลางในการติดตาม คัดกรอง บริหารจัดการ และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

1.6 สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานแก่หน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายที่เกี่ยวข้อง

1.7 ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษาสร้างการมีส่วนร่วม กับภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

1.8 กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน โดยการประสาน กับหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษา ในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสม

1.9 ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษามีสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อการเรียนรู้ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดให้แก่เด็กและเยาวชน นอกระบบการศึกษา รวมถึงคนพิการหรือบุคคลซึ่งมีความต้องการจำเป็นพิเศษให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

2. บทบาทหน้าที่สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร

2.1 ศึกษาแนวคิด ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา และสร้างการรับรู้ แนวทางการดำเนินงานให้กับ สถานศึกษา และภาคีเครือข่าย

2.2 จัดทำแนวทางการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเรียนรู้

2.3 ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาในการจัดทำโครงการ/กิจกรรม การจัดการเรียนรู้ให้แก่ เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

2.4 ส่งเสริม สนับสนุน ในการจัดทำ จัดหา และหรือพัฒนาสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ให้แก่ สถานศึกษานำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

2.5 สรุปผลข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาจากแพลตฟอร์มเด็กและเยาวชน นอกระบบการศึกษาของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout) และแพลตฟอร์มการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา กรมส่งเสริม การเรียนรู้ (DOLE Out of School Children and Youth : DOLE OOSCY Platform) เพื่อใช้ในการ จัดการเรียนรู้ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ตามความสนใจและความถนัด

2.6 เบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินงานให้แก่สถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.7 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายในการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

2.8 กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน โดยการประสานกับสถานศึกษา ในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสม

2.9 ส่งเสริมให้มีการนำผลการดำเนินงาน/ข้อเสนอแนะจากการนิเทศ ติดตาม ไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนา การจัดกิจกรรม และหรือการจัดการเรียนรู้ต่อไป

2.10 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อการเรียนรู้ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา รวมถึงคนพิการหรือบุคคลซึ่งมีความต้องการจำเป็นพิเศษให้อัตราการเรียนรู้และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

3. บทบาทหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต

3.1 ศึกษาแนวคิด ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไข ปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา และสร้างการรับรู้ แนวทางการดำเนินงานให้กับครูและบุคลากรในสังกัด

3.2 จัดทำ จัดทำ และพัฒนาโครงการ กิจกรรม หลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ หรือทักษะอื่น ๆ ที่เหมาะสมตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยบูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย

3.3 ส่งเสริม สนับสนุน จัดทำ จัดทำ และหรือพัฒนาสื่อและแหล่งการเรียนรู้ให้แก่ครูและบุคลากรนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

3.4 กำกับ ติดตามการสำรวจข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาจากแพลตฟอร์มเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของกรมส่งเสริมการเรียนรู้

3.5 สรุปผลข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาจากแพลตฟอร์มเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout) และ แพลตฟอร์มการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Out of School Children and Youth : DOLE OOSCY Platform) เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ตามความสนใจและความถนัด

3.6 เบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายที่เกี่ยวข้อง

3.7 ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

3.8 กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน โดยการประสานงานกับครู บุคลากร และภาคีเครือข่าย ในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสม

3.9 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากร นำผลการดำเนินงาน/ข้อเสนอแนะจากการนิเทศ ติดตาม ไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนา การจัดกิจกรรม และหรือการจัดการเรียนรู้ต่อไป

3.10 ส่งเสริม สนับสนุน และจัดให้สถานศึกษามีสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อการเรียนรู้ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา รวมถึง คนพิการหรือบุคคลซึ่งมีความต้องการจำเป็นพิเศษให้อัตราการเรียนรู้และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

4. บทบาทหน้าที่ภาคีเครือข่าย

4.1 จัดทำ จัดทำ พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียนและบริบทพื้นที่

4.2 สนับสนุนการใช้ทรัพยากร สถานที่ บุคลากร วิทยากร และองค์ความรู้เฉพาะด้าน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งประสบการณ์ และแหล่งพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับบริบทจริงของพื้นที่ ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

4.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่เหมาะสมตามความสนใจและความถนัด ของผู้เรียน

4.4 ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนในการดำเนินงาน ประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อ

4.5 ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและรายงานต่อสถานศึกษา

4.6 ร่วมกับสถานศึกษาในการติดตามผู้เรียนหลังจบหลักสูตร เพื่อประเมินการนำความรู้ไปใช้จริง

เพื่อให้การบูรณาการการทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เอกสารฉบับนี้ เป็นแนวทางที่ช่วยให้การดำเนินงานในทุกระดับเชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ลดความซ้ำซ้อน เพิ่มความ ชัดเจนของบทบาท และสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติบนฐานข้อมูลเดียวกัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหา

เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

การดำเนินงานแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนนอกระบบการศึกษาในระดับพื้นที่ ต้องยึดหลักการสำคัญ คือ การเข้าถึงผู้เรียนเป็นรายบุคคล การจัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น และการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ทำหน้าที่เป็นหน่วยปฏิบัติการหลักภายใต้กรอบนโยบายและแนวทางที่กำหนด เพื่อให้การดำเนินงานสามารถตอบสนองต่อบริบทพื้นที่ ความต้องการของผู้เรียน และทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม

การดำเนินงานในบทนี้มุ่งให้สถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติได้จริง ตั้งแต่การเตรียมความพร้อม การจัดการเรียนรู้ การใช้จ่ายงบประมาณ ไปจนถึงการติดตามและรายงานผล

3.1 การประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโครงการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโครงการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ก่อนการดำเนินงานตามโครงการ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกันเกี่ยวกับนโยบาย วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงานหลักเกณฑ์และวิธีการใช้จ่ายงบประมาณ การบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการนิเทศ ติดตาม และรายงานผล

3.2 การแต่งตั้งคณะทำงานระดับจังหวัด และอำเภอ

เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนนอกระบบการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต ควรดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานที่มีโครงสร้าง บทบาท และหน้าที่ชัดเจน เพื่อทำหน้าที่กำกับ ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ โดยมีคณะทำงานหลัก ดังนี้

3.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

มีหน้าที่กำหนดทิศทาง วางแผน และกำกับการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และหลักเกณฑ์ที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด รวมทั้งติดตามความก้าวหน้า

ให้ข้อเสนอแนะ และแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงาน บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 คณะทำงานพิจารณาคัดเลือกและประเมินความพร้อมของภาคีเครือข่าย

มีหน้าที่พิจารณาคัดเลือกและประเมินความพร้อมของภาคีเครือข่ายที่มีความประสงค์ เข้าร่วมโครงการ โดยพิจารณาและประเมินความพร้อมด้านสถานที่ บุคลากร วิทยากร หลักสูตร หรือกิจกรรมการเรียนรู้ ระยะเวลาจัดการเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ ความปลอดภัยของผู้เรียน และความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานและสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของโครงการ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์

3.2.3 คณะทำงานด้านวิชาการ

มีหน้าที่จัดทำ จัดทำ และพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็น ของผู้เรียน กลั่นกรองและให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการ รวมทั้งเสนอขอความเห็นชอบหลักสูตร การเรียนรู้จากผู้บริหารสถานศึกษาตามลำดับก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์

3.2.4 คณะทำงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

มีหน้าที่กำหนดแผนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ ดำเนินการนิเทศและติดตามการจัดการเรียนรู้ตามแผน ที่กำหนด รวมทั้งรวบรวม วิเคราะห์ และรายงานผลการดำเนินงานให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานและการจัดการเรียนรู้ และปฏิบัติ หน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์

ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และศูนย์ส่งเสริม การเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต อาจแต่งตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการอื่นเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงบริบทและความพร้อมของพื้นที่เป็นสำคัญ

3.3 การรับสมัคร ลงทะเบียน และจัดทำข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล

3.3.1 วิเคราะห์และคัดกรองข้อมูลกลุ่มเป้าหมายจากแพลตฟอร์ม DOLE Zero Dropout

สถานศึกษานำข้อมูลกลุ่มเป้าหมายจากแพลตฟอร์ม DOLE Zero Dropout และดำเนินการตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ

3.3.2 ประชาสัมพันธ์โครงการและเปิดรับสมัครผู้เรียน

1) สถานศึกษาประชาสัมพันธ์และชี้แจงรายละเอียดโครงการไปยังกลุ่มเป้าหมาย และรับสมัคร ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการ

2) สถานศึกษาลงทะเบียนผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนเลือกหลักสูตรการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ หรือทักษะอื่น ๆ ตามความสนใจและความถนัด พร้อมให้คำแนะนำเพื่อช่วยผู้เรียน ตัดสินใจเลือกหลักสูตรที่เหมาะสมกับตนเอง (ตามแบบสำรวจความต้องการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ) และสถานศึกษานำข้อมูลเข้าสู่ DOLE OOSCY Platform

3.3.3 การจัดทำข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล

1) สถานศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจฯ และจัดทำเป็นข้อมูล รายบุคคล เพื่อให้ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต รับรองความถูกต้องของข้อมูล และใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการวางแผนจัดการเรียนรู้และการติดตามผล

2) สถานศึกษาเสนอข้อมูลสรุปจำนวนผู้เรียนและความต้องการของผู้เรียน ไปยัง สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินการ

3.4 การสำรวจ ประสานความร่วมมือ และทำข้อตกลงความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย

การสำรวจ ประสานความร่วมมือ และจัดทำข้อตกลงกับภาคีเครือข่าย เป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้เกิดผลในทางปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากภาคีเครือข่ายเป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งฝึกประสบการณ์ และแหล่งพัฒนา ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับบริบทจริงของพื้นที่และความต้องการของผู้เรียน

กรมส่งเสริมการเรียนรู้จึงกำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการสำรวจ คัดเลือก และสร้าง ความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงคุณภาพ ความปลอดภัย และความ เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาเป็นสำคัญ โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

3.4.1 ประชาสัมพันธ์และรับสมัครภาคีเครือข่าย

สถานศึกษาดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหา เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อเชิญชวนภาคีเครือข่ายที่มี ความพร้อมและมีความประสงค์เข้าร่วมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ช่องทางที่หลากหลาย เช่น เว็บไซต์หน่วยงาน สื่อสังคมออนไลน์ การประสานงานเชิงพื้นที่ หนังสือเชิญชวน ฯลฯ

ภาคีเครือข่ายที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการต้องยื่นแบบแจ้งความประสงค์เข้าร่วม โครงการพร้อมเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้องตามที่สถานศึกษากำหนด (ตามแบบแจ้งความประสงค์

เข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ) เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพิจารณาความพร้อมและความเหมาะสม

3.4.2 พิจารณาคัดเลือกและประเมินความพร้อมของภาคีเครือข่าย

สถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาคัดเลือกและประเมินความพร้อมของภาคีเครือข่ายตามแบบประเมินที่กำหนด (ตามแบบประเมินความพร้อมของภาคีเครือข่าย) โดยพิจารณาในประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความพร้อมด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม ความเหมาะสมของหลักสูตรหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ความพร้อมของบุคลากรหรือวิทยากร วัสดุ อุปกรณ์ ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ ความสามารถในการดูแลความปลอดภัยของผู้เรียน และความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพร้อมต้องจัดทำเป็นเอกสารประกอบการพิจารณา เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการคัดเลือกภาคีเครือข่าย และเป็นข้อมูลสำหรับการติดตามและประเมินผลในระยะต่อไป

3.4.3 แจ้งผลการพิจารณาและรายชื่อภาคีเครือข่ายที่ผ่านตามหลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่กำหนด

สถานศึกษาแจ้งผลการพิจารณาและประกาศรายชื่อภาคีเครือข่ายที่ผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่กำหนด ให้แก่ภาคีเครือข่ายทราบ โดยแจ้งผ่านหนังสือราชการ และอาจใช้ระบบหรือช่องทางอื่นที่เหมาะสม เพื่อสร้างความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

3.4.4 จัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย

ภาคีเครือข่ายที่ผ่านการประเมินความพร้อม สถานศึกษาดำเนินการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือหรือหนังสือยินยอมในการดำเนินงานร่วมกัน (ตัวอย่าง บันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ของเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้) โดยระบุขอบเขตความร่วมมือ บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายครอบคลุมด้านการจัดการเรียนรู้ การดูแลผู้เรียน การประเมินผล และการรายงานผลการดำเนินงาน

3.4.5 จัดเก็บและบันทึกข้อมูลภาคีเครือข่ายในแพลตฟอร์ม DOLE OOSCY Platform

สถานศึกษารวบรวมข้อมูลภาคีเครือข่ายที่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ รายชื่อภาคีเครือข่าย หลักสูตรหรือกิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ข้อมูลการติดต่อของภาคีเครือข่าย และรายละเอียดที่จำเป็นต่าง ๆ เพื่อนำเข้าสู่ DOLE OOSCY Platform

ข้อมูลดังกล่าวจะใช้เป็นฐานข้อมูลกลางสำหรับให้ผู้เรียนเลือกเข้าร่วมการเรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการของตนเอง รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของโครงการในภาพรวม

3.4.6 ติดตาม สนับสนุน และพัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย

สถานศึกษาดำเนินการติดตามการจัดการเรียนรู้ของภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง เพื่อประเมินคุณภาพการดำเนินงาน ความพึงพอใจของผู้เรียน และสอดคล้องกับข้อตกลงความร่วมมือ พร้อมทั้งนำผลการติดตามไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนา และขยายเครือข่ายความร่วมมือให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

3.5 การจัดหา จัดทำ และพัฒนาหลักสูตร

การจัดหา จัดทำ และพัฒนาหลักสูตร เป็นหัวใจสำคัญของการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา เนื่องจากหลักสูตรเป็นเครื่องมือหลักในการสร้างโอกาสการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน ทั้งด้านช่วงวัย ความสนใจ ความถนัด สภาพชีวิต และบริบททางสังคม และเศรษฐกิจของพื้นที่

กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนดให้สถานศึกษา หรือสถานศึกษาร่วมกับภาคีเครือข่าย ดำเนินการจัดหา จัดทำ และพัฒนาหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับรูปแบบ ระยะเวลา และวิธีการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทชีวิตของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสามารถกลับเข้าสู่ระบบการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3.5.1 การจัดหา จัดทำ และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

1) การจัดหาหลักสูตร

1.1) สถานศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของผู้เรียนจากแพลตฟอร์ม DOLE Zero Dropout แบบสำรวจความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล และข้อมูลจากภาคีเครือข่าย เพื่อนำมาใช้ในการจัดหาหลักสูตรที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายในแต่ละช่วงวัย

1.2) กรณีที่ภาคีเครือข่ายมีหลักสูตรที่ผ่านการรับรองจากหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย สถานศึกษาต้องดำเนินการขออนุญาตนำหลักสูตรดังกล่าวมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยเสนอผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และนำหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติเข้าสู่ DOLE OOSCY Platform เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจและความต้องการ

2) การจัดทำหลักสูตร

ในกรณีที่ยังไม่มีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา หรือสถานศึกษาร่วมกับภาคีเครือข่าย ดำเนินการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งบริบทของพื้นที่

3) การพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษา หรือสถานศึกษาร่วมกับภาคีเครือข่าย ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร ที่ผ่านการรับรอง ให้เหมาะสมตามเกณฑ์ที่กำหนด

ทั้งนี้ การจัดหา จัดทำ และพัฒนาหลักสูตรให้ยึดหลักการออกแบบหลักสูตรที่เน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เชื่อมโยงการเรียนรู้กับการปฏิบัติจริง และสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิต ของผู้เรียนรวมทั้งหลักสูตรที่จัดหา หรือจัดทำ หรือพัฒนานั้น ต้องผ่านการพิจารณาและอนุมัติ จากผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต ก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และต้องบันทึกข้อมูลหลักสูตรเข้าสู่ DOLE OOSCY Platform เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลกลางของ กรมส่งเสริมการเรียนรู้

3.5.2 องค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้

- 1) ชื่อหลักสูตร
- 2) ความเป็นมาและเหตุผล
- 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- 4) เป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย
- 5) ระยะเวลาการจัดการเรียนรู้
- 6) โครงสร้างหลักสูตร
  - 6.1) หัวเรื่อง
  - 6.2) จุดประสงค์การเรียนรู้
  - 6.3) ขอบข่ายเนื้อหา
  - 6.4) วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้
  - 6.5) จำนวนชั่วโมง (ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ)
  - 6.6) สื่อการเรียนรู้
  - 6.7) การวัดและประเมินผล
  - 6.8) ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

ทั้งนี้ การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับช่วงวัยและ ศักยภาพของผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงเป็นสำคัญ

3.5.3 สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สถานศึกษาจัดหา จัดทำ หรือพัฒนาสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร กลุ่มเป้าหมาย และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยอาจเป็นสื่อดิจิทัล สื่อการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ ในชุมชน หรือสื่อจากภาคีเครือข่าย

สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่นำมาใช้ต้องผ่านการประเมินความเหมาะสม และมีการติดตามผลการใช้งาน เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนาสื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.5.4 เงื่อนไขและเกณฑ์การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

- 1) หลักสูตรการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ต้องมีระยะเวลาการจัดการเรียนรู้ไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง
- 2) หลักสูตรการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ต้องมีระยะเวลาการจัดการเรียนรู้ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

3.6 การจัดหาวิทยากร

สถานศึกษาดำเนินการจัดหาวิทยากรให้เหมาะสมกับหลักสูตร ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิหรือเกียรติบัตรรับรองหรือหลักฐานอื่น ๆ ที่แสดงว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นที่ยอมรับ มีทักษะในหลักสูตรนั้น ๆ หรือเป็นผู้ที่มีความชำนาญ เชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร

3.6.1 หลักเกณฑ์การพิจารณาวิทยากร

- 1) มีประสบการณ์ที่เป็นที่ยอมรับของชุมชน ท้องถิ่น และสังคม
- 2) มีองค์ความรู้ในรายวิชาที่สอดคล้องกับหลักสูตร
- 3) มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3.6.2 คุณสมบัติวิทยากร (เป็นไปตามข้อใดข้อหนึ่ง)

1) เป็นวิทยากรมืออาชีพ มีความรู้ มีประสบการณ์ หรือมีผลงานเชิงประจักษ์ เป็นที่ยอมรับ มีเทคนิคเฉพาะด้านในการถ่ายทอดองค์ความรู้ หรือเป็นผู้ประกอบอาชีพ ผู้ประกอบการที่ตรงกับหลักสูตร หรือมีเอกสารรับรอง เช่น หนังสือรับรองจากหน่วยงานที่ทำงานอยู่ เกียรติบัตร ใบประกาศ คำสั่งแต่งตั้ง เป็นวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น และสามารถถ่ายทอดให้ผู้เรียนนำไปพัฒนาตนเองได้ ยกเว้น หลักสูตรที่มีข้อกำหนด แนวทาง กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ เช่น หลักสูตรนวดแผนไทย หลักสูตรดูแลผู้สูงอายุ ต้องดำเนินการตามแนวทาง/หลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้

2) เป็นผู้เชี่ยวชาญตามหลักสูตรที่จะสอนหรืออบรม เช่น หลักฐานการผ่านมาตรฐานวิชาชีพ หรือความเชี่ยวชาญในหลักสูตรนั้น ๆ หรือมีวุฒิการศึกษาที่ระบุความเชี่ยวชาญนั้น ๆ โดยตรง

3.7 การจัดทำข้อตกลงการเรียนรู้

การจัดทำข้อตกลงการเรียนรู้เป็นขั้นตอนสำคัญในการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลตามกฎหมาย สถานศึกษา และภาคีเครือข่าย เพื่อกำหนดกรอบความรับผิดชอบ

และบทบาทหน้าที่ของทุกฝ่าย อันจะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ลดปัญหาการขาดเรียน การเลิกเรียนกลางคัน และสร้างความต่อเนื่องในการพัฒนาผู้เรียน

กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำข้อตกลงการเรียนรู้ก่อนเริ่มการจัดการเรียนรู้ โดยยึดหลักความสมัครใจ ความเข้าใจตรงกัน และการคุ้มครองประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.7.1 ชี้แจงและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับข้อตกลงการเรียนรู้

สถานศึกษาดำเนินการชี้แจงรายละเอียดของข้อตกลงการเรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่าย ดังนี้

1) รายละเอียดของข้อตกลงการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ หลักสูตร รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ระยะเวลาเรียน และแนวทางการวัดและประเมินผล ทั้งนี้ การชี้แจงดังกล่าวต้องดำเนินการในลักษณะที่เหมาะสมกับช่วงวัยและบริบทของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองในการเข้าร่วมการเรียนรู้ตลอดระยะเวลาของหลักสูตร

2) ขอบเขต เงื่อนไขของข้อตกลงการเรียนรู้ โดยต้องมีสาระสำคัญอย่างน้อย ดังนี้

2.1) ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลาเรียน ทั้งหมดตามหลักสูตร

2.2) ผู้เรียนต้องเข้ารับการวัดผลหรือประเมินทักษะตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2.3) ผู้เรียนต้องปฏิบัติตามระเบียบ ข้อกำหนด และแนวทางการจัดการเรียนรู้ ของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย

2.4) ผู้เรียนต้องให้ความร่วมมือ มุ่งมั่น และตั้งใจในการเรียนรู้ตลอดระยะเวลาของหลักสูตร

3) แนวทางการดำเนินการกรณีไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงการเรียนรู้

3.1) ในกรณีที่ผู้เรียนไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงการเรียนรู้ สถานศึกษาร่วมกับ ภาคีเครือข่ายต้องดำเนินการให้คำปรึกษา แนะนำ และหาแนวทางช่วยเหลือผู้เรียนเป็นลำดับแรก โดยคำนึงถึงสาเหตุและบริบทชีวิตของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2) หากผู้เรียนยังไม่สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ สถานศึกษาร่วมกับ ภาคีเครือข่ายอาจพิจารณาปรับแผนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม โดยต้องบันทึกผลการดำเนินงาน และเหตุผลไว้เป็นหลักฐาน และรายงานให้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ทราบตามขั้นตอนที่กำหนด

3.7.2 จัดทำและลงนามข้อตกลงการเรียนรู้

สถานศึกษาจัดทำแบบข้อตกลงการเรียนรู้ (แบบข้อตกลงการเรียนรู้ในการส่งเสริม และพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ของเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้) โดยให้มีการลงนามข้อตกลงร่วมกัน 4 ฝ่าย ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลตามกฎหมาย สถานศึกษา และภาคีเครือข่าย

ข้อตกลงการเรียนรู้ ให้จัดทำเป็นเอกสารต้นฉบับ 1 ชุด ไว้ที่สถานศึกษา สำเนาเอกสาร มอบให้แก่ผู้เรียน 1 ชุด และนำเข้าสู่ DOLE OOSCY Platform หรือจัดเก็บในรูปแบบเอกสาร เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการกำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

3.8 การจัดการเรียนรู้

3.8.1 วิธีการจัดการเรียนรู้

1) วิธีการจัดการเรียนรู้แบบรายบุคคล จัดโดยสถานศึกษาหรือภาคีเครือข่าย

1.1) สถานศึกษามอบหมายครูจัดการเรียนรู้ หรือประสานภาคีเครือข่ายให้จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต หรือทักษะอาชีพ หรือทักษะอื่น ๆ

1.2) ครูหรือครูร่วมกับภาคีเครือข่ายจัดทำแผนการเรียนรู้รายบุคคล โดยกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ เนื้อหา ระยะเวลาเรียน วิธีการจัดกิจกรรม และการประเมินผลที่เหมาะสมกับผู้เรียน

1.3) ครูหรือภาคีเครือข่ายดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยเน้นความยืดหยุ่นและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งดูแล ติดตาม และให้คำปรึกษาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ลดอุปสรรค และเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

1.4) ครูหรือภาคีเครือข่ายประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง จนจบหลักสูตร และรายงานผลการดำเนินงานต่อสถานศึกษา

1.5) ครูบันทึกผลการเรียนรู้รายบุคคลเข้าสู่ DOLE OOSCY Platform

2) วิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม จัดโดยสถานศึกษาหรือภาคีเครือข่าย

2.1) สถานศึกษามอบหมายครูจัดการเรียนรู้ หรือประสานภาคีเครือข่ายให้จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต หรือทักษะอาชีพ หรือทักษะอื่น ๆ

2.2) ครูหรือภาคีเครือข่ายจัดกลุ่มการเรียนรู้ของผู้เรียนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ที่มีความสนใจ หรือความถนัด หรือความต้องการเรียนรู้ใกล้เคียงกัน โดยสามารถจัดกลุ่มตามช่วงวัย ระดับทักษะ หรือบริบทของพื้นที่ และจัดทำแผนการเรียนรู้แบบกลุ่ม โดยกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ เนื้อหา ระยะเวลา วิธีการจัดกิจกรรม และการประเมินผลที่เหมาะสมกับผู้เรียน

2.3) ครูหรือภาคีเครือข่ายดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยเน้นการมีส่วนร่วม การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

2.4) ครูหรือภาคีเครือข่ายประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนแบบกลุ่มอย่างต่อเนื่อง จนจบหลักสูตร และรายงานผลการดำเนินงานต่อสถานศึกษา

2.5) ครุภัณฑ์ผลการเรียนรู้แบบกลุ่มเข้าสู่ DOLE OOSCY Platform

หมายเหตุ : ในกรณีที่ผู้เรียนเป็นเด็กเล็กหรือคนพิการ ต้องมีผู้ปกครอง ผู้ดูแล เข้าร่วมดูแลระหว่างการจัดการเรียนรู้ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยและสิทธิของผู้เรียน

3.8.2 การวัดและประเมินผล

สถานศึกษาและภาคีเครือข่ายดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การพิจารณาจากการเข้าร่วมกิจกรรมครบตามจำนวนชั่วโมง ความก้าวหน้าของผู้เรียน การฝึกปฏิบัติจริง การสังเกตพฤติกรรม และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ การวัดและประเมินผลดำเนินการระหว่างเรียนและสิ้นสุดหลักสูตรการเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการรับรองผลการเรียนรู้ การปรับปรุงหลักสูตร และการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

3.8.3 การนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้

สถานศึกษาและภาคีเครือข่ายดำเนินการนิเทศและติดตามการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อกำกับ ดูแล และให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานและการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งตรวจสอบความสอดคล้องกับหลักสูตร แนวทาง หลักเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้งเอกสารและการบันทึกข้อมูลใน DOLE OOSCY Platform ทั้งนี้ ผลการนิเทศและติดตามจะนำมาสรุป วิเคราะห์และรายงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการรับรองผลการเรียนรู้ การปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์

3.9 การจบหลักสูตรและออกหลักฐานให้แก่ผู้เรียน

ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลาเรียนทั้งหมด และต้องผ่านเกณฑ์การประเมินผลตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์จะได้รับวุฒิบัตรหรือใบรับรองผลการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาจะตรวจสอบและรับรองผลการเรียนรู้หรืออาจร่วมกับภาคีเครือข่ายตามความเหมาะสม พร้อมบันทึกข้อมูลเข้าสู่ DOLE OOSCY Platform ทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถรับเอกสารหลักฐานได้จากสถานศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน

3.10 การเบิกค่าใช้จ่าย

การเบิกจ่ายงบประมาณสำหรับการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด โดยจัดทำเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายให้ครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

3.11 การรายงานผลการดำเนินงาน

การรายงานผลการดำเนินงานเป็นกระบวนการสำคัญที่สะท้อนถึงความก้าวหน้า และประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา และภาคีเครือข่ายสามารถติดตาม ตรวจสอบ และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การรายงานผลควรดำเนินการตามขั้นตอนที่ชัดเจน ดังนี้

3.11.1 การรวบรวมข้อมูล

ครูและภาคีเครือข่ายที่จัดการเรียนรู้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน ผลการฝึกปฏิบัติจริง ผลการประเมินรายบุคคลและรายกลุ่ม รวมถึงข้อมูลจากแพลตฟอร์ม DOLE Zero Dropout และ DOLE OOSCY Platform

3.11.2 การจัดทำรายงานผล

สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการดำเนินงานไปยังหน่วยงานการศึกษา และหน่วยงานการศึกษาสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมไปยังกรมส่งเสริมการเรียนรู้ โดยสรุปสาระสำคัญ ได้แก่ วัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ วิธีการดำเนินงาน ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ปัญหา และอุปสรรคที่พบ รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ทั้งนี้ สถานศึกษาอาจเผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อภาคีเครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนต่อไป

3.12 การติดตามผู้เรียนหลังจบการเรียนรู้

สถานศึกษาดำเนินการติดตามผู้เรียนหลังจบการเรียนรู้ตามหลักสูตรหรือกิจกรรม เพื่อประเมิน การนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ หรือการศึกษาต่อ การติดตามผู้เรียนสามารถใช้ได้หลายวิธี เช่น การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม การบันทึกข้อมูลใน DOLE OOSCY Platform ซึ่งสถานศึกษาอาจแบ่งระยะการติดตามทั้งระยะสั้น และระยะยาว เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่ครบถ้วน นอกจากนี้ การติดตามผู้เรียนสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพัฒนารูปแบบ และแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

ทั้งนี้ เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษามีบริบทชีวิตที่หลากหลาย การจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับพื้นที่ อาชีพ และสถานการณ์จริง จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง แนวทางการดำเนินงาน ส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด กรมส่งเสริมการเรียนรู้ฉบับนี้ จึงควรส่งเสริมให้สถานศึกษาใช้ภาคีเครือข่าย อาทิ สถานประกอบการ องค์กรชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ เข้ามามีบทบาทเป็นกลไกหลักในการจัดการเรียนรู้ โดยมี สถานศึกษาทำหน้าที่สนับสนุน กำกับคุณภาพ และรับรองผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

บทที่ 4

การใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุน การแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เพื่อดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ตามนโยบาย Thailand Zero Dropout โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา และภาคีเครือข่าย

ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความคุ้มค่า และถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเพื่อให้หน่วยงาน สถานศึกษา และภาคีเครือข่ายมีความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การเบิกจ่าย เอกสารหลักฐาน และขั้นตอนการดำเนินงานตามระเบียบราชการ กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงได้กำหนดแนวทางการใช้จ่ายงบประมาณในการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบ การศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงการคลังและหลักเกณฑ์ การบริหารงบประมาณที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ขอบเขตการใช้จ่ายงบประมาณ

1.1 งบประมาณที่ได้รับจัดสรร

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนา คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ผลผลิตผู้รับบริการกลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กิจกรรม การแก้ไขปัญหาผู้หลุดจากระบบการศึกษา งบรายจ่ายอื่น ค่าใช้จ่ายโครงการส่งเสริมและสนับสนุน การแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout) จัดสรรให้แก่สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร โดยคำนวณ จากจำนวนเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาที่มีรายชื่อในแพลตฟอร์ม DOLE Zero Dropout ที่ประสงค์จะเรียนรู้ทักษะอาชีพ และมีอัตราการสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนที่ประสงค์จะเรียนรู้ เฉพาะทักษะอาชีพ รายหัวละ 4,000 บาท/คน ทั้งนี้ กรณีที่หลักสูตรมีค่าใช้จ่ายมากกว่า 4,000 บาท/คน ผู้เรียนจะต้องรับผิดชอบส่วนที่เกิน ในส่วนเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ที่ประสงค์จะเรียนรู้ทักษะชีวิต ให้สถานศึกษาใช้งบดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้

1.2 ระยะเวลาดำเนินการ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เพื่อดำเนินการใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout) ตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2569 โดยการเบิกจ่ายงบประมาณ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

2. หลักเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่ายงบประมาณ

2.1 หลักการเบิกจ่ายงบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ผลผลิตผู้รับบริการกลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กิจกรรมการแก้ไขปัญหาผู้หลุดจากระบบการศึกษา งบรายจ่ายอื่น ค่าใช้จ่ายโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout) เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา โดยมีภาคีเครือข่ายที่ได้ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เป็นผู้จัดการเรียนรู้ ซึ่งการใช้จ่ายงบประมาณต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กำหนด และต้องสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงการคลังและหลักเกณฑ์การบริหารงบประมาณที่เกี่ยวข้อง รวมถึงต้องมีเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายครบถ้วน ถูกต้อง เช่น รายงานผลการดำเนินงาน หลักฐานการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส คำนวณ และตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ไม่สามารถจ่ายเงินเป็นเงินสดให้กับผู้เรียนโดยตรง

2.2 เงื่อนไขการเบิกจ่าย

2.2.1 กรณีภาคีเครือข่ายเป็นผู้จัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาที่ประสงค์จะเรียนรู้ทักษะอาชีพ

1) กรณีที่ 1 เบิกจ่ายในคราวเดียว

เมื่อภาคีเครือข่ายจัดการเรียนรู้ครบถ้วนตามหลักสูตรที่กำหนด ให้สถานศึกษาประสานงานกับภาคีเครือข่าย เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้ พร้อมเอกสาร หลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาทราบ และส่งเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร เพื่อขอเบิกจ่ายงบประมาณให้แก่ภาคีเครือข่ายที่จัดการเรียนรู้

2) กรณีที่ 2 เบิกจ่ายได้ 2 ครั้ง (ร้อยละ 50/50)

ครั้งที่ 1 เบิกจ่ายงบประมาณร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนรู้/หลักสูตร เมื่อภาคีเครือข่ายจำเป็นต้องใช้วัสดุฝึก หรือดำเนินการจัดการเรียนรู้มาแล้วระยะหนึ่งให้สถานศึกษาประสานงานกับภาคีเครือข่ายในการนำข้อมูลมาจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน หรือรายงานผลความก้าวหน้าในการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาทราบ และส่งเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร เพื่อขอเบิกจ่ายงบประมาณ

ครั้งที่ 2 เบิกจ่ายงบประมาณที่เหลืออีกร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนรู้/หลักสูตร เมื่อภาคีเครือข่ายดำเนินการจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้นตามหลักสูตรที่กำหนดให้สถานศึกษาประสานงานกับภาคีเครือข่ายรายงานผลการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา และส่งเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร เพื่อขอเบิกจ่ายงบประมาณในส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนรู้/หลักสูตร

2.2.2 กรณีที่ผู้เรียนเข้ารับการเรียนรู้ไม่ครบตามหลักสูตร ให้มีการเบิกจ่ายตามสัดส่วนชั่วโมงเรียนที่ผู้เรียนเข้าเรียนจริง เมื่อเทียบกับจำนวนชั่วโมงทั้งหมดของหลักสูตรนั้น ๆ

กรณีที่ผู้เรียนเข้ารับการเรียนรู้ไม่ครบตามหลักสูตร ให้มีการเบิกจ่ายจริง โดยเฉลี่ยตามจำนวนชั่วโมงของหลักสูตรนั้น ๆ

ทั้งนี้ การเบิกจ่ายงบประมาณตามข้อ 2.2.1 สถานศึกษาและภาคีเครือข่ายสามารถใช้ดุลยพินิจในการเลือกเงื่อนไขการเบิกจ่ายได้ตามความเหมาะสม

2.3 กรณีงบประมาณเหลือจ่าย

กรณีที่งบประมาณเหลือจ่ายจากผู้เรียนที่เข้ารับการเรียนรู้ไม่ครบตามหลักสูตร หรือไม่เข้ารับการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษา/สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร สามารถพิจารณาให้กับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในโครงการ ที่มีรายชื่อในแพลตฟอร์ม DOLE Zero Dropout และยังไม่ได้เข้าร่วมโครงการเป็นอันดับแรก ทั้งนี้ หากยังคงมีงบประมาณที่เหลือ และไม่มีผู้เรียนที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการ ให้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร เร่งดำเนินการส่งงบประมาณเหลือจ่ายคืนกรมส่งเสริมการเรียนรู้โดยเร็ว

2.4 การเบิกค่าใช้จ่าย

กรณีภาคีเครือข่ายจัดการเรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือแบบกลุ่ม ให้หน่วยงาน/สถานศึกษา ดำเนินการเบิกค่าใช้จ่ายได้ ดังนี้

- 1) ค่าตอบแทนวิทยากร ให้เบิกจ่ายได้ไม่เกินชั่วโมงละ 600 บาท
- 2) ค่าวัสดุฝึก ให้เบิกจ่ายตามจริง ตามความจำเป็น เหมาะสมและประหยัด และเพื่อประโยชน์ของทางราชการ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เป็นสำคัญ

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการเบิกค่าใช้จ่ายตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2555 และขอให้บริหารงบประมาณ อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ รวมทั้งดำเนินการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ให้ถูกต้องตามหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายงบประมาณ รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งรายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณดังกล่าว เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจเรียบร้อยแล้ว

3. เอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย

- 3.1 หนังสืออนุมัติหลักสูตร/กิจกรรมจากผู้อำนวยการสถานศึกษา
- 3.2 หนังสือขออนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณจากศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล/แขวง
- 3.3 หนังสือส่งหลักฐานการอนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณจากศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต
- 3.4 บัญชีลงเวลาผู้เรียน
- 3.5 ใบสำคัญรับเงิน/ใบเสร็จ
- 3.6 สำเนาประกาศรายชื่อภาคีเครือข่ายที่ผ่านการคัดเลือก
- 3.7 สำเนาบันทีกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้กับสถานศึกษาหรือภาคีเครือข่าย
- 3.8 รายงานผลการจัดการเรียนรู้
- 3.9 ภาพถ่าย หรือหลักฐานการดำเนินกิจกรรม
- 3.10 แบบคำขอรับเงินผ่านธนาคาร และสำเนาบัญชีธนาคารของภาคีเครือข่าย

หมายเหตุ : เอกสารทุกฉบับที่เป็นสำเนา ต้องรับรองสำเนาถูกต้อง

บทที่ 5

การนิเทศ ติดตาม และรายงานผล

การนิเทศ ติดตาม เป็นกระบวนการสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา การดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุง และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินกิจกรรม เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ และนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม การนิเทศ ที่เป็นระบบและต่อเนื่อง จะช่วยให้ทราบสภาพความก้าวหน้า ผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จของโครงการ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถนำไปใช้เป็นฐานในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุง และยกระดับการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การรายงานผล เป็นกระบวนการสื่อสารข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งด้านผลการนิเทศ ความคิด รวบรวมข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจร่วมกันและสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบายหรือการพัฒนาในระดับปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

สำหรับการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบ การศึกษา เพื่อให้ได้รับโอกาสในการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ทั้งในด้านการเรียนรู้ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ จำเป็นต้องมีระบบนิเทศ ติดตาม และรายงานผลที่ชัดเจน ครอบคลุม และสอดคล้อง กับบริบทพื้นที่ โดยดำเนินงานทั้งในระดับสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และระดับสถานศึกษา ผ่านการกำหนดผู้รับผิดชอบ กระบวนการ ขั้นตอน และแนวทางการนิเทศ ที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเกิดผลต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

การนิเทศ ติดตามและรายงานผลเป็นการนิเทศ โดยมีผู้ทำหน้าที่นิเทศ มี 3 ระดับ ดังนี้

1. การนิเทศ ติดตาม และรายงานผลโดยกรมส่งเสริมการเรียนรู้
2. การนิเทศ ติดตาม และรายงานผลโดยสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/ กรุงเทพมหานคร
3. การนิเทศ ติดตาม และรายงานผลโดยสถานศึกษา

1. การนิเทศ ติดตามและรายงานผลโดยกรมส่งเสริมการเรียนรู้

ผู้ทำหน้าที่นิเทศ คือ ผู้บริหารระดับกรม กอง และบุคลากรที่ได้รับมอบหมาย
ขั้นตอนการนิเทศ

- 1.1 วางแผนการนิเทศ ติดตาม
- 1.2 จัดเตรียมเครื่องมือนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้
- 1.3 นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้

1.4 สรุปผลการนิเทศ ติดตาม วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานเพื่อเป็นข้อเสนอ
เชิงนโยบายต่ออธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้

1.5 เผยแพร่ผลการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็ก
และเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

2. การนิเทศ ติดตาม และรายงานผลโดยสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/ กรุงเทพมหานคร

ผู้ทำหน้าที่นิเทศ คือ คณะกรรมการนิเทศที่สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/
กรุงเทพมหานคร แต่งตั้ง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/
กรุงเทพมหานคร รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร
ศึกษานิเทศก์ หัวหน้ากลุ่ม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นตอนการนิเทศ

- 2.1 วางแผนการนิเทศ ติดตาม
- 2.2 จัดเตรียมเครื่องมือนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา
- 2.3 นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา สถานประกอบการ
- 2.4 สรุปผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลร่วมกับสถานศึกษาเพื่อวิเคราะห์และ
นำผลการนิเทศไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้
- 2.5 รวบรวม สรุป และจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้เพื่อเสนอต่อกรมส่งเสริม
การเรียนรู้
- 2.6 เผยแพร่ผลการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

3. การนิเทศ ติดตาม และรายงานผลโดยสถานศึกษา

ผู้ทำหน้าที่นิเทศ คือ คณะกรรมการนิเทศภายในที่สถานศึกษาแต่งตั้ง ประกอบด้วย ผู้บริหาร
สถานศึกษา ครูและบุคลากรที่ได้รับมอบหมายและหรือภาคีเครือข่าย

ขั้นตอนการนิเทศ

- 3.1 วางแผนการนิเทศ ติดตาม
- 3.2 จัดเตรียมเครื่องมือนิเทศ ติดตาม
- 3.3 นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดร่วมกับภาคีเครือข่าย
- 3.4 สรุปผลการนิเทศ ติดตาม เพื่อแลกเปลี่ยนและสะท้อนผล
- 3.5 รายงานผลการนิเทศ ติดตาม และนำผลที่ได้มาพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้
- 3.6 เผยแพร่ผลการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

การนิเทศ ติดตาม และรายงานผลโดยสถานศึกษา

การนิเทศ ติดตาม และรายงานผลการจัดการเรียนรู้โดยสถานศึกษา เป็นการใช้ทรัพยากรบุคคลในแต่ละหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสนับสนุนหลักการ การพัฒนาเพื่อการพึ่งพาตนเอง เนื่องจากบุคลากรผู้นิเทศภายในเป็นผู้ที่รู้ปัญหาจริงมากกว่าผู้นิเทศภายนอก ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ นอกจากนี้ ยังเป็นการเสริมขวัญกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานที่ทำงานร่วมกันเป็นทีมของหน่วยงานอีกด้วย

ผู้ทำหน้าที่นิเทศ	ขั้นตอนการนิเทศ	เครื่องมือนิเทศ/กระบวนการ
คณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1. ผู้บริหารสถานศึกษา 2. ศึกษานิเทศก์ บุคลากรสถานศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย 3. ภาควิชาเครือข่าย	1. วางแผนการนิเทศร่วมกับ ภาควิชาเครือข่าย/ผู้ที่เกี่ยวข้อง 2. กำหนดแผนการนิเทศ 3. จัดเตรียมระเบียบแนวทาง ที่เกี่ยวข้อง/สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์/ เครื่องมือนิเทศ 4. นิเทศการจัดกิจกรรมตามแผน ที่กำหนด 5. สรุปผลการนิเทศ ณ สถานที่ นิเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ 6. รายงานผลการนิเทศ ติดตาม	1. แบบนิเทศ ติดตาม 2. กระบวนการ 2.1 การสังเกต 2.2 การสอบถาม 2.3 สัมภาษณ์ 2.4 การตรวจเอกสาร 2.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้/ สะท้อนผล

ประเด็นการนิเทศ ติดตาม

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	หมายเหตุ
การนิเทศ ติดตามระหว่างการจัดการเรียนรู้		
1	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมและสอดคล้องตามหลักสูตร	
2	การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้	
3	การใช้สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์ ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้จัดการเรียนรู้	
4	การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของผู้จัดการเรียนรู้	
5	การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการจัดกิจกรรม	
6	สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้	
7	การดูแล ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือผู้เรียน	
8	การวัดและประเมินผล	

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	หมายเหตุ
การนิเทศ ติดตามหลังการจัดการเรียนรู้		
1	จำนวนผู้ผ่านหรือผู้จบหลักสูตร	
2	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน	
3	การเบิกจ่ายงบประมาณ	
4	การติดตามผู้เรียน	

บทบาทหน้าที่การนิเทศ ติดตาม และเครื่องมือการนิเทศ ติดตาม

การนิเทศ ติดตาม	หน่วยงานผู้นิเทศ	
	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำจังหวัด	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ ระดับอำเภอ
ระหว่างการทำงาน เครื่องมือ	● แบบนิเทศ ติดตาม 1	● แบบนิเทศ ติดตาม 1
หลังการทำงาน เครื่องมือ	● แบบนิเทศ ติดตาม 2 ● แบบสรุป 3	● แบบนิเทศ ติดตาม 2 ● แบบสรุป 1 ● แบบสรุป 2

แบบนิเทศ 1

- ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ
- สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด

แบบบันทึกการนิเทศ ติดตามระหว่างการจัดการเรียนรู้**ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการนิเทศ**☐ สถานศึกษา

ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล .....

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ .....

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด.....

☐ ภาศึ่หรือข่าย

ชื่อภาศึ่หรือข่าย.....

เลขที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตร

2.1 ชื่อหลักสูตร .....

2.2 จำนวน.....ชั่วโมง

2.3 ชื่อวิทยากร.....

2.4 รูปแบบ ☐ การจัดการเรียนรู้รายบุคคล ☐ การจัดการเรียนรู้รายกลุ่ม

2.5 จำนวนผู้เรียน.....คน

ตอนที่ 3 การนิเทศ ติดตาม

คำชี้แจง : ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับสภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้รับการนิเทศ

คำอธิบายระดับการประเมิน (5) หมายถึง ดีเยี่ยม

(4) หมายถึง ดี

(3) หมายถึง พอใช้

(2) หมายถึง ควรปรับปรุง

(1) หมายถึง ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

ประเด็นการนิเทศ	ระดับการประเมิน					การประเมินของผู้นิเทศ	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	สภาพที่พบจริง	ข้อนิเทศ
1. กิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้องตามหลักสูตร						อธิบายสภาพที่เกิดขึ้นจริงในการจัดการเรียนรู้	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากคณะนิเทศเพื่อการปรับปรุงของการจัดการเรียนรู้ (ถ้ามี)
2. การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้							

ประเด็นการนิเทศ	ระดับการประเมิน					การประเมินของผู้นิเทศ	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	สภาพที่พบจริง	ข้อนิเทศ
3. การใช้สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของวิทยาการ							
4. การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของวิทยาการ							
5. การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการจัดกิจกรรม							
6. สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้							
7. การดูแล ให้คำปรึกษาช่วยเหลือผู้เรียน							
8. การวัดและประเมินผล							

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

.....
 .....
 .....

รายชื่อผู้นิเทศ ลงชื่อ.....ตำแหน่ง.....ประธานกรรมการ
 ลงชื่อ.....ตำแหน่ง.....กรรมการ
 ลงชื่อ.....ตำแหน่ง.....กรรมการ

.....
 (วัน/เดือน/ปี ที่ประเมิน)

แบบนิเทศ 2

- ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ
- สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด

แบบบันทึกการนิเทศ ติดตามหลังการจัดการเรียนรู้**ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการนิเทศ**☐ สถานศึกษา

ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล .....

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ.....

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด.....

☐ ภาควิชา

ชื่อภาควิชา.....

เลขที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตร

2.1 ชื่อหลักสูตร .....

2.2 จำนวน.....ชั่วโมง

2.3 ชื่อวิทยากร.....

2.4 รูปแบบ ☐ การจัดการเรียนรู้รายบุคคล ☐ การจัดการเรียนรู้รายกลุ่ม

2.5 จำนวนผู้เรียน.....คน

ตอนที่ 3 การนิเทศ ติดตาม

ประเด็นการนิเทศ ติดตาม	สภาพที่พบ	ข้อนิเทศ
1. จำนวนผู้ผ่านหรือผู้จบหลักสูตร	อธิบายสภาพที่เกิดขึ้นจริงในการจัดการเรียนรู้	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากคณะนิเทศเพื่อการปรับปรุงของการจัดการเรียนรู้ (ถ้ามี)
2. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน		
3. การเบิกจ่ายงบประมาณ		
4. การติดตามผู้เรียน		

หมายเหตุ : ข้อ 1 จำนวนผู้ผ่านหรือผู้จบหลักสูตร ให้ระบุข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น จำนวนผู้เรียนที่ผ่านหลักสูตร และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านหลักสูตร ฯลฯ

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

.....

.....

รายชื่อผู้นิเทศ ลงชื่อ.....ตำแหน่ง.....ประธานกรรมการ

ลงชื่อ.....ตำแหน่ง.....กรรมการ

ลงชื่อ.....ตำแหน่ง.....กรรมการ

(วัน/เดือน/ปี ที่ประเมิน)

แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษา

สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

แบบสรุปผลการนิเทศ ติดตาม ด้านทักษะชีวิต

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ..... สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด.....

ลำดับ	หลักสูตร	รูปแบบการจัด		ชั่วโมง (ชม.)	สถาน ประกอบการ/ ชื่อวิทยากร	จำนวนผู้เรียน (คน)			ผลลัพธ์ที่ได้ (คน)		การศึกษาต่อ (คน) (จากจำนวนผู้เรียนที่ผ่านหลักสูตร)					
		รายบุคคล	ราย กลุ่ม			จำนวนผู้เรียน ทั้งหมดในหลักสูตร	ผ่าน	ไม่ผ่าน	(1)	(2)	ประสงค์ศึกษาต่อ					ยังไม่ประสงค์ ศึกษาต่อ
											สกร.	สพฐ.	สอศ.	อปท.	อื่นๆ	
ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล.....																
1.	การเงิน	/		10	บริษัท คิดเงิน	20	15	5	15	20	5	0	0	0	0	10
2.																
...																
รวม																
ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล.....																
1.																
2.																
....																
รวม																
รวมทั้งสิ้น																

หมายเหตุ

1. หัวข้อ “รูปแบบการจัด” ให้ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับรูปแบบที่จัดการเรียนรู้ของหลักสูตร

2. หัวข้อ “ผลลัพธ์ที่ได้” กำหนดให้หมายเลข (1) คือ ผู้เรียนสามารถนำไปพัฒนาทักษะตนเองได้ (2) คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้
ทั้งนี้ ผู้เรียน 1 คน สามารถมีผลลัพธ์ที่ได้มากกว่า 1 ข้อ

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาด้านทักษะชีวิต

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(.....)

ตำแหน่ง .....

(วัน เดือน ปี ที่รายงาน)

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง
(.....)

ตำแหน่ง .....

(วัน เดือน ปี ที่รับรอง)

แบบสรุปผลการนิเทศ ติดตาม ด้านทักษะอาชีพ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ..... สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด.....

ลำดับ	หลักสูตร	รูปแบบการจัด		ชั่วโมง (ชม.)	สถาน ประกอบการ/ ชื่อวิทยากร	จำนวนผู้เรียน (คน)			ผลลัพธ์ที่ได้ (คน)			การศึกษาต่อ (คน) (จากจำนวนผู้เรียนที่ผ่านหลักสูตร)						ยังไม่ประสงค์ ศึกษาต่อ	
		รายบุคคล	ราย กลุ่ม			จำนวนผู้เรียน ทั้งหมดใน หลักสูตร	ผ่าน	ไม่ผ่าน	(1)	(2)	(3)	ประสงค์ศึกษาต่อ							
												สกร.	สพฐ.	สอศ.	อปท.	อื่นๆ			
ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล.....																			
1.	มวยไทย		/	15	บริษัท คิดเงิน	20	15	5	15	20	5	10	5	0	0	0	0		
2.																			
...																			
รวม																			
ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล.....																			
1.																			
2.																			
....																			
รวม																			
รวมทั้งสิ้น																			

หมายเหตุ

- หัวข้อ รูปแบบการจัด ให้ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับรูปแบบที่จัดการเรียนรู้ของหลักสูตร
- หัวข้อ “ผลลัพธ์ที่ได้” กำหนดให้หมายเลข (1) คือ ลดรายจ่าย (2) คือ เพิ่มรายได้ (3) คือ ให้ความรู้แก่ผู้อื่น ทั้งนี้ ผู้เรียน 1 คน สามารถมีผลลัพธ์ที่ได้มากกว่า 1 ข้อ

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาด้านทักษะอาชีพ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(.....)

ตำแหน่ง .....

(วัน เดือน ปี ที่รายงาน)

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง
(.....)

ตำแหน่ง .....

(วัน เดือน ปี ที่รับรอง)

แบบสรุปผลการนิเทศ ติดตาม

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด .....

1. สรุปผลการนิเทศ ติดตาม ด้านทักษะชีวิต

ลำดับ	หลักสูตร	รูปแบบการจัด		ชั่วโมง (ชม.)	สถาน ประกอบการ/ ชื่อวิทยากร	จำนวนผู้เรียน (คน)			ผลลัพธ์ที่ได้ (คน)		การศึกษาต่อ (คน) (จากจำนวนผู้เรียนที่ผ่านหลักสูตร)						ยังไม่ประสงค์ ศึกษาต่อ
		รายบุคคล	ราย กลุ่ม			จำนวนผู้เรียน ทั้งหมดในหลักสูตร	ผ่าน	ไม่ผ่าน	(1)	(2)	ประสงค์ศึกษาต่อ						
											สกร.	สพฐ.	สอศ.	อปท.	อื่นๆ		
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ.....																	
1.	การเงิน	/		10	บริษัท คิดเงิน	20	15	5	15	20	5	0	0	0	0	10	
2.																	
...																	
รวม																	
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ.....																	
1.																	
2.																	
....																	
รวม																	
รวมทั้งสิ้น																	

หมายเหตุ

- หัวข้อ “รูปแบบการจัด” ให้ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับรูปแบบที่จัดการเรียนรู้ของหลักสูตร
- หัวข้อ “ผลลัพธ์ที่ได้” กำหนดให้หมายเลข (1) คือ ผู้เรียนสามารถนำไปพัฒนาทักษะตนเองได้ (2) คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาด้านทักษะชีวิต

.....

.....

.....

2. สรุปผลการนิเทศ ติดตาม ด้านทักษะอาชีพ

ลำดับ	หลักสูตร	รูปแบบการจัด		ชั่วโมง (ชม.)	สถาน ประกอบการ/ ชื่อวิทยากร	จำนวนผู้เรียน (คน)			ผลลัพธ์ที่ได้ (คน)			การศึกษาต่อ (คน) (จากจำนวนผู้เรียนที่ผ่านหลักสูตร)						ยังไม่ประสงค์ ศึกษาต่อ
		รายบุคคล	รายกลุ่ม			จำนวนผู้เรียนทั้งหมด ในหลักสูตร	ผ่าน	ไม่ผ่าน	(1)	(2)	(3)	ประสงค์ศึกษาต่อ						
												สกร.	สพฐ.	สอศ.	อปท.	อื่นๆ		
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ.....																		
1.	เบเกอรี่		/	15	นางสาว	20	15	5	15	20	5	5	0	0	0	0	10	
2.																		
...																		
รวม																		
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ.....																		
1.																		
2.																		
....																		
รวม																		
รวมทั้งสิ้น																		

แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษา

สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

หมายเหตุ

1. หัวข้อ รูปแบบการจัด ให้ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับรูปแบบที่จัดการเรียนรู้ของหลักสูตร
2. หัวข้อ “ผลลัพธ์ที่ได้” กำหนดให้หมายเลข (1) คือ ลดรายจ่าย (2) คือ เพิ่มรายได้ (3) คือ ให้ความรู้แก่ผู้อื่น ทั้งนี้ ผู้เรียน 1 คน สามารถมีผลลัพธ์ได้มากกว่า 1 ข้อ

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาด้านทักษะอาชีพ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(.....)

ตำแหน่ง .....

(วัน เดือน ปี ที่รายงาน)

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง
(.....)

ตำแหน่ง .....

(วัน เดือน ปี ที่รับรอง)

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมการเรียนรู้. (2568). แนวทางการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

พ.ศ. 2568. (ม.ป.ท.)

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. มปป. รายงานพิเศษความจริงและความเร่งด่วนของ

สถานการณ์เด็กนอกระบบในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา.

พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566. (19 มีนาคม 2566). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 140 ตอนที่ 20 ก
หน้า 60 - 72.

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580). 2561. (13 ตุลาคม 2561). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 135
ตอนที่ 82 ก, น. 1.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (6 เมษายน 2560). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 134
ตอนที่ 40 ก, น. 14 – 15.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

ที่	รายการ
1	แบบสำรวจข้อมูลความต้องการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ
2	แบบแจ้งความประสงค์เข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่าย ในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ
3	แบบประเมินความพร้อมของภาคีเครือข่าย ในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ
4	ตัวอย่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ ให้กับเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้
5	ตัวอย่างแบบข้อตกลงการเรียนรู้ในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะอื่น ๆ สำหรับเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของกรมส่งเสริมการเรียนรู้
6	บัญชีเวลาของผู้เรียน
7	หนังสือราชการขอส่งหลักฐานการอนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณ
8	สรุปงบทดลองการเงิน
9	ใบสำคัญรับเงิน/ใบเสร็จรับเงิน
10	แบบแจ้งข้อมูลการรับเงินโอนผ่านระบบ KTB Corporate Online

ภาคผนวก ข

แบบสำรวจข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา อายุ 3 – 18 ปี

ปีการศึกษา 2568

ดย.02

รูปถ่าย
เด็ก/เยาวชน

แบบสำรวจข้อมูลของเด็ก/เยาวชนนอกระบบการศึกษาและครอบครัว
สำหรับการดำเนินงานขับเคลื่อนการแก้ไขเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา
ให้กลายเป็นศูนย์ (Thailand Zero Dropout)

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

1. คำชี้แจงเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

☐ ข้าพเจ้ารับทราบว่า การเก็บรวบรวม ใช้ เปิดเผย เผยแพร่ หรือกระทำการใดต่อข้อมูลส่วนบุคคลของข้าพเจ้า กสศ. ได้ดำเนินการเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงานขับเคลื่อนการแก้ไขเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของ กสศ. และเป็นการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. 2561 รวมถึง รับทราบนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของ กสศ. ที่ได้ประกาศผ่านเว็บไซต์ของ กสศ. (www.eef.or.th)

ลงชื่อ.....เด็ก/เยาวชน.....ลงชื่อ.....ผู้ปกครอง
(.....) (.....)

หมายเหตุ เด็ก/เยาวชนที่มีอายุเกิน 10 ปี ให้ลงนามส่วนนี้ด้วย หากอายุไม่ถึงให้ผู้ปกครองลงนามยินยอมแทนได้

(คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่กำหนด ช่อง ○ หมายถึง เลือกตอบข้อใดข้อหนึ่ง และช่อง ☐ หมายถึง เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

2. ข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของเด็ก/เยาวชนนอกระบบการศึกษา

คำนำหน้า (ค.ช./ค.ญ./นาย/นาง) ชื่อ.....นามสกุล.....ชื่อเล่น.....

เลขประจำตัวประชาชน/หมายเลขอื่นที่ระบุออกให้ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... อายุ.....ปี เพศ.....สัญชาติ.....เชื้อชาติ.....โทรศัพท์.....

ที่อยู่ปัจจุบัน ☐ ตามทะเบียนบ้าน ☐ ไม่ตามทะเบียนบ้าน โปรดระบุที่อยู่ เลขที่.....ถนน/ตรอก/ซอย.....

หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

ปัจจุบันอยู่กับ : ☐ บิดา/มารดา/ผู้ปกครอง/ญาติ ☐ อยู่ตามลำพัง / ไม่มีผู้ปกครอง (ไม่ต้องตอบข้อ 3. ข้อมูลผู้ปกครอง)

☐ หน่วยงานรัฐ/หน่วยงานเอกชน โปรดระบุ..... ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2.2 สถานะพบตัวคนและไม่พบตัวคน

1) ☐ พบตัวคน

☐ อยู่ในพื้นที่ที่สำรวจ ☐ ย้ายไปอยู่ต่างประเทศ (ทราบที่อยู่ชัดเจน)

☐ ย้ายไปอยู่ต่างจังหวัด (ทราบที่อยู่ชัดเจน) ☐ ย้ายไปอยู่ต่างอำเภอ (ทราบที่อยู่ชัดเจน)

☐ ย้ายไปอยู่ต่างตำบล (ทราบที่อยู่ชัดเจน) ☐ อยู่ในเรือนจำ/สถานพินิจ ☐ เป็นพระ/เณร

☐ ไม่ทราบข้อมูล/ข้อมูลไม่สมบูรณ์

ปัจจุบันอยู่กับ : ☐ บิดา/มารดา/ผู้ปกครอง/ญาติ ☐ อยู่ตามลำพัง / ไม่มีผู้ปกครอง (ไม่ต้องตอบข้อ 3. ข้อมูลผู้ปกครอง)

☐ หน่วยงานรัฐ/หน่วยงานเอกชน โปรดระบุ..... ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2) ☐ ไม่พบตัวคน

☐ เสียชีวิต

2.3 สถานะร่างกาย

☐ ปกติ

☐ พิการ

- ☐ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น
- ☐ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- ☐ บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
- ☐ บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ
- ☐ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
- ☐ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา
- ☐ บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์
- ☐ บุคคลออทิสติก
- ☐ บุคคลพิการซ้อน

สถานะการคัดกรองเบื้องต้น :

สถานะที่ต้องตอบแบบสอบถามต่อข้อ 2.4 เป็นต้นไป: ☐ ยินดีให้ข้อมูล

สถานะที่ไม่ต้องตอบแบบสอบถามต่อ :

- ☐ ไม่ยินดีให้ข้อมูล
- ☐ หาด้านไม่พบ
- ☐ เสียชีวิต
- ☐ อยู่ในสถานสงเคราะห์
- ☐ อยู่ในกระบวนการยุติธรรม
- ☐ อยู่ในสถานพินิจฯ
- ☐ ย้ายไปพื้นที่อื่น ระบุปลายทาง ..... สาเหตุที่ย้าย.....
- ☐ เข้าศึกษาแล้ว ระบุจังหวัด.....โรงเรียน.....ชั้น.....
- ☐ ศึกษาต่อต่างประเทศ
- ☐ อยู่ในการศึกษาทางเลือกตามมาตรา 12 (เช่น บ้านเรียน ศูนย์การเรียนรู้) ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2.4 การศึกษาและอาชีพของเด็กและเยาวชน

ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ไม่เคยเข้ารับการศึกษา ☐ เคยได้รับการศึกษาถึง ระดับชั้น..... ออกจากระบบการศึกษาเมื่ออายุ.....ปี

ความสามารถในการอ่าน ☐ ไม่ได้ ☐ พอได้ ☐ ได้ ความสามารถในการเขียน ☐ ไม่ได้ ☐ พอได้ ☐ ได้

หมายเหตุ แนวทางประเมินความสามารถในการอ่าน อาจให้ลองอ่านคำง่าย ๆ เช่น ปะ อา จาก ติด ก้าน หากไม่สามารถอ่านได้ ให้ตอบ “ไม่ได้” หากได้เป็นบางคำหรืออ่านไม่คล่อง ให้ตอบ “พอได้” หากอ่านได้คล่อง ให้ตอบ “ได้”

แนวทางประเมินความสามารถในการเขียน อาจให้ลองเขียนตามคำบอกง่าย ๆ เช่น กา ดู ปูน บ้าน กิน หากไม่สามารถเขียนได้เลย ให้ตอบ “ไม่ได้” หากเขียนคำง่าย ๆ ถูกต้องเป็นบางคำหรือสะกดผิดเล็กน้อย ให้ตอบ “พอได้” หากเขียนคำที่ยากขึ้น เช่น ปั่นเปื้อน ตลอด นกทูนา รสเปรี้ยว เลอะเทอะ ถูกต้องหลายคำ ให้ตอบ “ได้”

ประกอบอาชีพอยู่หรือไม่ ☐ ไม่ใช่ ☐ ใช่ โปรดระบุอาชีพ.....รายได้ประมาณ.....บาท ต่อ ☐ วัน ☐ เดือน

☐ ยังอยู่ในระบบการศึกษา

1) ระดับการศึกษา

☐ อนุบาล ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ ปวช. ☐ ปวส.

2) สังกัดที่ศึกษา

- ☐ กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.)
- ☐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
- ☐ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)
- ☐ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)
- ☐ สังกัดอื่น (โปรดระบุ) .....

- สังกัดอื่น (โปรดระบุ) _____

☐ช่างไม้/ช่างฝีมือ ☐บริการ (ทำผม/ตัดเย็บ) ☐อื่น ๆ โปรดระบุ.....

☐ บัตร/สวัสดิการอื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. ภาพถ่ายครัวเรือนและครอบครัว

การยินยอมให้ถ่ายภาพครัวเรือนและสมาชิกครอบครัว ☐ ยินยอมให้ถ่ายภาพ

☐ ไม่ยินยอมให้ถ่ายภาพ

รูปที่ 1 ภาพถ่ายภายนอกบ้าน

รูปที่ 2 ภาพถ่ายภายในบ้าน

รูปที่ 3 ภาพถ่ายเด็ก/เยาวชนและครอบครัว (พร้อมผู้สำรวจ) หน้าบ้านเด็ก

6. ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถเข้ารับการศึกษาได้ (เลือกตอบปัญหาและอุปสรรคได้เพียง 1 ข้อ)

☐ ปัญหาที่เกิดจากความคิดหรือพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ไม่มีแรงจูงใจในการเรียน
- ☐ อยู่กับคนรัก/คู่สมรส
- ☐ ตั้งครกไม่ฟังประสงค์
- ☐ ปัญหาพฤติกรรม (เช่น เด็กแว้น ติดเกม ใช้ความรุนแรง)
- ☐ เป็นพ่อ/แม่เลี้ยงเดี่ยว
- ☐ ใช้สารเสพติด
- ☐ มีประวัติการกระทำผิดกฎหมาย
- ☐ อยู่ในสถานสงเคราะห์
- ☐ อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

☐ ปัญหาด้านสุขภาพของเด็กและเยาวชน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ เจ็บป่วยเรื้อรัง/มีโรคประจำตัวร้ายแรง โปรดระบุ.....
- ☐ ได้รับผลกระทบจากอุบัติเหตุ
- ☐ พัฒนาการล่าช้า (เช่น พูดช้า เดินช้า ออทิสติกเทียม)
- ☐ พิการทางการเห็น
- ☐ พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
- ☐ พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย
- ☐ พิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม
- ☐ พิการทางสติปัญญา
- ☐ พิการทางการเรียนรู้
- ☐ ออทิสติก
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

☐ ปัญหาจากครอบครัวของเด็กและเยาวชน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ไม่มีเงินค่าเทอมการศึกษา
- ☐ ไม่มีเงินค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา (ค่ารวมเมื่อวัน/วัสดุอุปกรณ์/เครื่องแบบ)
- ☐ ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ/ภัยธรรมชาติ
- ☐ เป็นเด็กเร่ร่อน/ถูกทอดทิ้ง/ไร้ที่พึ่ง/พลัดหลง
- ☐ ต้องทำงานเพื่อหาเงินรายได้
- ☐ ต้องรับภาระงานดูแล (เช่น ดูแลผู้สูงอายุ ผู้ป่วย ผู้พิการ เด็กเล็ก)
- ☐ ต้องย้ายถิ่นฐานตามผู้ปกครองบ่อยครั้ง (ย้ายถิ่นรับจ้างตามฤดูกาล)
- ☐ ผู้ปกครองไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา
- ☐ ถูกกระทำความรุนแรง/ล่วงละเมิด โดยคนในครอบครัว
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

☐ ปัญหาจากสภาพแวดล้อมและสังคม (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ อยู่ในกลุ่มเพื่อน/คนรอบข้างที่ไม่เข้ารับการการศึกษา
- ☐ ถูกกระทำความรุนแรง/ล่วงละเมิด โดยบุคคลในชุมชน
- ☐ ถูกรังแก (บูลลี่) โดยบุคคลในชุมชน
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

[○] ปัญหาจากสถานศึกษา (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ไม่สามารถลงทะเบียนเรียนได้ (โรงเรียนไม่รับ/ไม่มีเอกสารที่โรงเรียนต้องการ/ไม่มีใบสูติบัตร)
☐ ถูกกระทำความรุนแรง/ล่วงละเมิด โดยเพื่อน ครู หรือบุคคลในโรงเรียน ☐ ถูกรังแก (บูลลี่) โดยเพื่อน ครู หรือบุคคลในโรงเรียน
☐ ไม่สะดวกเข้าเรียน (โรงเรียนอยู่ไกล/เดินทางไม่สะดวก) ☐ พบว่าสิ่งที่เรียนรู้ในโรงเรียนไม่สอดคล้องกับความคิดหรือ
☐ ภาษาที่ใช้ที่บ้านไม่ใช่ภาษาไทย ทำให้เป็นปัญหาในการเรียน ☐ การประพฤติปฏิบัติขัดกับระเบียบของสถานศึกษา
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

7. ความช่วยเหลือที่ต้องการ

- ☐ ไม่ต้องการรับความช่วยเหลือ (ไม่ต้องตอบข้อ 7.1) กรุณาระบุเหตุผล (สามารถเลือกได้หลายเหตุผล)
☐ ทำงานแล้ว ☐ ฐานะทางบ้านดี ☐ รู้สิทธิกระบวนการยุ่งยาก ☐ มีครอบครัวแล้ว ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....
☐ ต้องการความช่วยเหลือ (ตอบข้อ 7.1)

7.1 ความช่วยเหลือที่ต้องการ

ด้านเตรียมความพร้อม (เลือกตอบได้ไม่เกิน 3 ข้อ)

- ☐ เข้มแข็งและปรับเจตคติของเด็ก/เยาวชน และผู้ปกครอง ☐ เงินช่วยเหลือ ☐ เครื่องอุปโภคบริโภคในครัวเรือน
☐ ส่งต่อสถานสงเคราะห์คุ้มครอง ☐ การขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ☐ การขอย้ายไปพื้นที่ที่ 3
☐ ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย/คุ้มครองสิทธิ โปรดระบุ..... ☐ ส่งต่อสถานคุ้มครอง/วัด เพื่อแก้ไขความประพฤติ
☐ ส่งต่อฟื้นฟูสมรรถภาพ/รักษาพยาบาลทางการแพทย์ ☐ ตรวจสอบสุขภาพกายและสุขภาพจิตเบื้องต้น
☐ จัดหาผู้อุปการะ/ครอบครัวอุปถัมภ์ ☐ จัดหาที่พักปลอดภัยชั่วคราว ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ด้านการศึกษาต่อ

- ต้องการศึกษาต่อในระดับ ☐ ประถม ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ ปวช.
☐ ปวส./อนุปริญญา ☐ ปริญญาตรี ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

- สังกัด ☐ กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.)
☐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
☐ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)
☐ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)
☐ สังกัดอื่น (โปรดระบุ) .....

ความช่วยเหลือที่ต้องการเพื่อให้สามารถกลับไปศึกษาต่อได้ (เลือกตอบได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ทุนการศึกษา ☐ อุปกรณ์การศึกษา ☐ เครื่องแบบ ☐ การเดินทางจากบ้านไปโรงเรียน
☐ เงินค่าใช้จ่ายในการครองชีพ ☐ สอนเสริม ☐ ผู้ช่วยดูแลผู้สูงอายุ ผู้ป่วย ผู้พิการ เด็กเล็ก ที่บ้านแทนตน
☐ หอพัก/โรงเรียนประจำ ☐ การคุ้มครองอันตรายในโรงเรียน ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ด้านการพัฒนาทักษะอาชีพ (เลือกตอบได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ช่างยานยนต์ ☐ ช่างไฟฟ้า/ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ☐ ช่างกลโรงงาน ☐ ช่างไม้และแกะสลัก
☐ ช่างเย็บผ้า ☐ ช่างจักสาน ☐ ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ ☐ ช่างปั้น ☐ นักวาดภาพ
☐ เกษตรกร ☐ ปศุสัตว์ ☐ ประมง ☐ พนักงานบริการ/ต้อนรับ ☐ พนักงานขาย
☐ โกศนำเที่ยว ☐ พิธีกร/วิทยากร ☐ นักเขียน ☐ นักดนตรี ☐ พ่อครัว
☐ ช่างเสริมสวย ☐ ยูทูบเบอร์/ขายของออนไลน์ ☐ เกมเมอร์ ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ความช่วยเหลือที่ต้องการเพื่อให้มีความพร้อมในการพัฒนาทักษะอาชีพ (เลือกตอบได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ การเดินทางจากบ้านไปสถานที่ฝึกอาชีพ   ☐ หอพัก   ☐ การจัดหางาน
☐ เงินค่าใช้จ่ายในการครองชีพ   ☐ เงินกู้ยืมประกอบอาชีพ   ☐ เครื่องแบบ/เครื่องแต่งกาย
☐ อุปกรณ์สำหรับการฝึกอาชีพ   ☐ ผู้ช่วยดูแลผู้สูงอายุ ผู้ป่วย ผู้พิการ เด็กเล็ก ที่บ้านแทนตน
☐ การคุ้มครองอันตรายในที่ฝึกงาน   ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ด้านการเรียนรู้ทักษะชีวิต (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ด้านสุขภาวะและความปลอดภัย   ☐ ด้านการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม
☐ ด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา   ☐ ด้านสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล   ☐ ด้านการเงิน
☐ ด้านความเป็นพลเมือง   ☐ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาที่พิการ (เลือกตอบได้ไม่เกิน 3 ข้อ)

- ☐ การขึ้นทะเบียนคนพิการ   ☐ เบี้ยยังชีพคนพิการ   ☐ การปรับปรุงที่อยู่อาศัยคนพิการ
☐ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ   ☐ การสงเคราะห์ครอบครัวคนพิการ   ☐ ผู้ดูแลคนพิการ
☐ การลดหย่อนภาษีผู้ดูแลคนพิการ   ☐ ภายอุปกรณ์ (เช่น ขาเทียม เครื่องช่วยฟัง รถเข็น)   ☐ ล่ามภาษามือ
☐ เข้าเรียนในศูนย์การศึกษาพิเศษ   ☐ เข้าเรียนในโรงเรียนเฉพาะความพิการ   ☐ จ้างงานคนพิการ
☐ เงินกู้เพื่อประกอบอาชีพคนพิการ   ☐ สิ่งอำนวยความสะดวก   ☐ การปรับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน/ศูนย์ฝึกอาชีพ
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

สิ่งที่ต้องการรับการสนับสนุนอื่น ๆ (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- 1) ☐ ต้องการรับการสนับสนุน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)
       ☐ ด้านสุขภาพ   ☐ ด้านอุปโภค - บริโภค   ☐ ด้านทักษะอื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
 2) ☐ ไม่ประสงค์ได้รับความช่วยเหลือ

คุณลักษณะเด่น/ความถนัดของเด็กและเยาวชน (เช่น ชยัน มีน้ำใจ กตัญญู มารยาทดี) โปรดระบุ

.....

.....

8. การรับรองข้อมูล

- ☐ ข้าพเจ้าขอให้การรับรองว่าข้อมูลในข้อ 1 ถึงข้อ 7 ของแบบสำรวจฉบับนี้ เป็นข้อมูลของข้าพเจ้าจริง

9. ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก/เยาวชน (ถ้าเด็ก/เยาวชนเป็นคนให้ข้อมูลให้เด็ก/เยาวชนเขียนชื่อ)

ชื่อ..... นามสกุล..... เบอร์โทรศัพท์..... ความสัมพันธ์.....

ผู้สำรวจ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

หน่วยงาน.....

โทรศัพท์.....

สำรวจ ณ วันที่.....

ภาคผนวก ค

แพลตฟอร์มข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาของกรมส่งเสริม
การเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout) และสรุปข้อมูลจากการสำรวจ
เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา อายุ 3 – 18 ปี ปีการศึกษา 2568

ยินดีต้อนรับ : ภัทรศยา ฉาบกิ่งवाल

Dashboard

ข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ปี 2568 (ตั้งแต่ช่วง ปี 2569) | อัปเดต: 14/6/2569 11:04:14

จังหวัด

กรองข้อมูล

ทั้งหมด

อำเภอ

ทั้งหมด

ตำบล

ทั้งหมด

ตรวจสอบ

แสดง 769,201 รายการ

ภาพรวมทั้งหมด

769,201

จำนวนทั้งหมด

ข้อมูลในระบบทั้งหมด

343,854

เพศหญิง

45% ของทั้งหมด

425,347

เพศชาย

55% ของทั้งหมด

394,443

สัญชาติไทย

51% ของทั้งหมด

ข้อมูลประชากร

ช่วงอายุ

180,468

ปฐมวัย (3-6 ปี)
23%

266,828

ประถมศึกษา (7-12 ปี)
35%

134,523

มัธยมศึกษาตอนต้น (13-15 ปี)
17%

220,823

มัธยมศึกษาตอนปลาย (16-18 ปี)
29%

ผลการสำรวจ

สถานะการสำรวจ

ทั้งหมด
769,201สำรวจแล้ว
742,969คงเหลือ
26,232

ความคืบหน้าการสำรวจ

97%

727,511

พบตัว
95%

15,458

ไม่พบตัว
2%

จากที่พบตัว 727,511 ราย

31,156

ยื่นขอใบหายขาด
4%

ผลการคัดกรองเบื้องต้น

ย้ายไปพื้นที่อื่น	292,577	38%
ไม่ติดต่อหายขาด	210,585	27%
หาบ้านไม่พบ	136,845	18%
เข้าศึกษาแล้ว	43,150	6%
ยื่นขอใบหายขาด	31,156	4%
เสียชีวิต	15,458	2%
การศึกษาทางเลือก ม.12	10,923	1%
อยู่ในสถานศึกษา	1,274	0%
อยู่ในสถานสงเคราะห์	872	0%
อยู่ในกระบวนการยุติธรรม	129	0%

ประวัติการศึกษา

26,443

เคยได้รับการศึกษา
85%

4,713

ไม่เคยเข้ารับการการศึกษา
15%

👤 เข้าศึกษาแล้ว
6%

43,150

📊 หน่วยงานที่เข้าศึกษา

สพฐ.		19,728	46%
สกร.		8,127	19%
สข.		6,003	14%
อปท.		3,829	9%
ฉว.		2,174	5%
กทรม.		1,711	4%
สอศ.		1,193	3%
พม.		137	0%
ดชด.		134	0%
พศ.		43	0%
สบศ.		15	0%
กองทัพบก		13	0%
ดอ.		10	0%
สภจ.		9	0%
สปปท.		9	0%
ม.กีฬาแห่งชาติ		8	0%
กองทัพอากาศ		3	0%
โรงเรียนกวดวิชาอนุสรณ์		2	0%
กองทัเรือ		1	0%
เมืองพัทยา		1	0%

👤 ผลการสำรวจแยกตามช่วงอายุและเพศ

👤 ปฐมวัย (3-6 ปี)
ทั้งหมด 180,468 ราย

สำรวจแล้ว 167,018 ราย

93%

👤 ชาย
88,077

👤 หญิง
78,941

✅ พบแล้ว
162,920
98%

❌ ไม่พบแล้ว
4,098
2%

🔍 ยังไม่สำรวจ

13,450 ราย

ประถมศึกษา (7-12 ปี)

ทั้งหมด 266,828 ราย

สำรวจแล้ว 243,146 ราย

91%

ชาย

124,599

หญิง

118,547

✓ พบตัว

237,318

98%

✗ ไม่พบตัว

5,828

2%

⌚ ยังไม่สำรวจ

23,682 ราย

มัธยมศึกษาตอนต้น (13-15 ปี)

ทั้งหมด 134,523 ราย

สำรวจแล้ว 123,068 ราย

91%

ชาย

66,745

หญิง

56,323

✓ พบตัว

120,683

98%

✗ ไม่พบตัว

2,385

2%

⌚ ยังไม่สำรวจ

11,455 ราย

มัธยมศึกษาตอนปลาย (16-18 ปี)

ทั้งหมด 220,823 ราย

สำรวจแล้ว 208,798 ราย

95%

ชาย

131,330

หญิง

77,468

✓ พบตัว

205,583

98%

✗ ไม่พบตัว

3,215

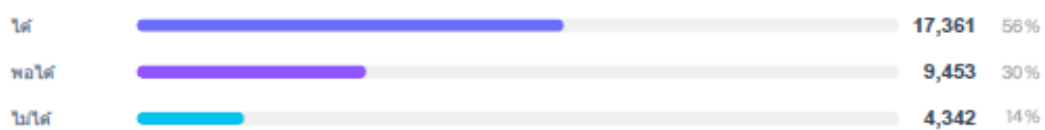
2%

⌚ ยังไม่สำรวจ

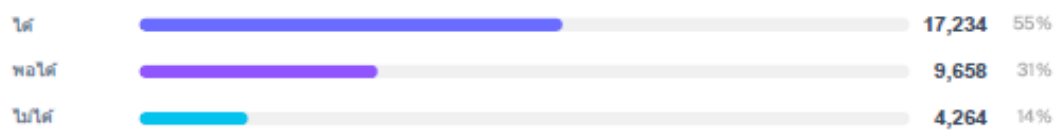
12,025 ราย

ข้อมูลทักษะและอาชีพ

ความสามารถในการอ่าน

✎ ความสามารถในการเขียน

🏠 ประกอบอาชีพอยู่หรือไม่

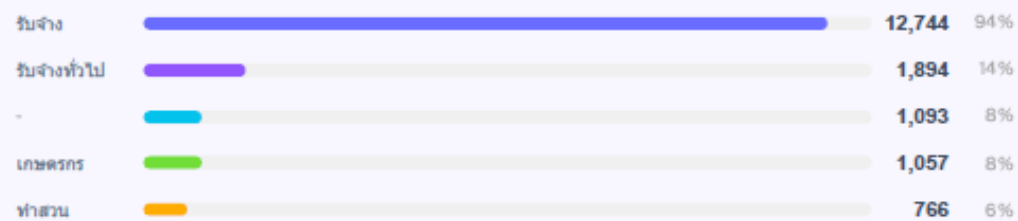
13,495

✔ ประกอบอาชีพ
43%

17,661

✖ ไม่ได้ประกอบอาชีพ
57%

📊 อาชีพยอดนิยม

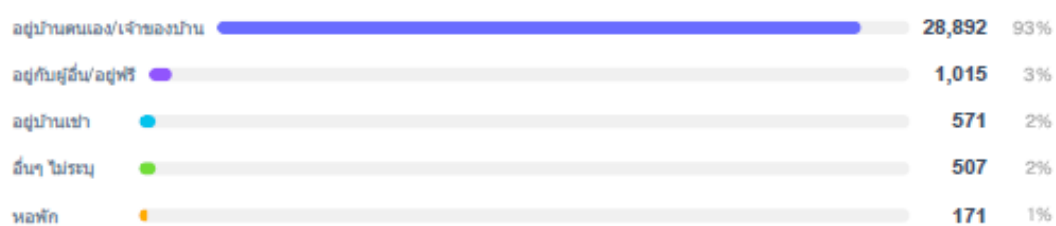

🏠 ข้อมูลครัวเรือน

🏠 ที่อยู่อาศัย/พักพิง

🔑 การอยู่อาศัย

📺 การนันทนาการ

การะทิ้งทิ้ง

ไม่มีการทิ้งทิ้ง		27,575	89%
ผู้สูงอาย > 60 ปี		1,684	5%
มีคนพิการ		944	3%
คนว่างงาน 15-65 ปี		588	2%
พ่อ/แม่เลี้ยงเดี่ยว		238	1%
เงินน้อย		127	0%

สวัสดิการ

ไม่มีสวัสดิการ		22,765	73%
มีสวัสดิการ		8,391	27%

ค่าเฉลี่ยสมาชิกครัวเรือน

3.4

คน/ครัวเรือน

รายได้รวมเฉลี่ย/เดือน

14,246

บาท/เดือน

⚠ ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถเข้ารับการศึกษได้

🚫 ปัญหาจากความคิดหรือพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน

ไม่มีแรงจูงใจในการเรียน		27,891	90%
อยู่กับคนรัก/ผู้สมรส		1,542	5%
ปัญหาพฤติกรรม		685	2%
เป็นพ่อ/แม่เลี้ยงเดี่ยว		627	2%
ตั้งครกไม่ฟังประสงค์		171	1%
ใช้สารเสพติด		135	0%
อยู่ในสถานสงเคราะห์		65	0%
มีประวัติกระทำความผิดกฎหมาย		21	0%

อยู่ในสถานศึกษา 19 0%

💖 ปัญหาด้านสุขภาพของเด็กและเยาวชน

รหัส 0		28,352	91%
พิการทางสติปัญญา		812	3%
พิการทางการเคลื่อนไหว		383	1%
พัฒนาการล่าช้า		333	1%
เจ็บป่วยเรื้อรัง		297	1%
ออทิสติก		280	1%
พิการทางการเรียนรู้		279	1%
ได้รับผลกระทบจากอุบัติเหตุ		168	1%
พิการทางจิตใจ		144	0%
พิการทางการได้ยิน		75	0%
พิการทางการเห็น		33	0%

🔗 ปัญหาจากครอบครัวของเด็กและเยาวชน

รหัส 0		25,895	83%
ต้องทำงานหาเงิน		2,452	8%
ไม่มีเงินค่าเทอม		1,125	4%
ไม่มีเงินค่าใช้จ่ายการศึกษา		867	3%
ต้องดูแลผู้สูงอายุ		269	1%
ผู้ปกครองไม่เห็นคุณค่าการศึกษา		241	1%
ย้ายถิ่นฐานบ่อย		239	1%
เด็กเร่ร่อน/ถูกทอดทิ้ง		44	0%
ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ		19	0%
ถูกรุขานแรงในครอบครัว		5	0%

🚨 ปัญหาจากสภาพแวดล้อมและสังคม

รหัส 0		29,438	94%
อยู่กับเพื่อนที่ไม่เข้าเรียน		1,618	5%
ถูกรังแก (บูลลี่) ในชุมชน		82	0%
ถูกรุขานแรงในชุมชน		18	0%

🏫 ปัญหาจากสถานศึกษา

รหัส 0		29,634	95%

โรงเรียนอุบลโกศล	665	2%
สิ่งที่เรียนไม่ตรงความคาดหวัง	276	1%
ไม่สามารถลงทะเบียนได้	240	1%
จัดระเบียบสถานศึกษา	166	1%
อุปกรณ์ (บุลดี) ในโรงเรียน	106	0%
ภาษาที่ไม่น่าไม่ใช้ภาษาไทย	50	0%
อุปกรณ์ทำรุนแรงในโรงเรียน	19	0%

👍 ความต้องการความช่วยเหลือ

👍 ต้องการความช่วยเหลือ

6,839

ต้องการ
1%

24,317

ไม่ต้องการ
3%

📌 เหตุผลที่ไม่ต้องการ

ทำงานแล้ว	19,387	80%
รู้สึกกระบวนการยุ่งยาก	13,248	54%
ฐานทางบ้านดี	6,903	28%
มีครอบครัวแล้ว	2,221	9%

📌 ความช่วยเหลือที่ต้องการแต่ละด้าน

3,869
ด้านการศึกษาต่อ2,287
ด้านพัฒนาทักษะอาชีพ5,074
ด้านเตรียมความพร้อม2,921
ด้านทักษะชีวิต965
ด้านช่วยเหลือผู้พิการ7,748
อื่นขอถ่ายภาพ

หน่วยงานที่จัดการศึกษาต่อ

สกร.		2,764	71%
สพฐ.		769	20%
สข.		104	3%
สอศ.		89	2%
อปท.		50	1%
กทว.		43	1%
อว.		33	1%
คชค.		11	0%
พม.		3	0%
สบศ.		1	0%
พศ.		1	0%
โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์		1	0%

ทักษะอาชีพที่จัดการพัฒนา

ช่างยานยนต์		784	34%
เกษตรกร		398	17%
ช่างไฟฟ้า/ช่างอิเล็กทรอนิกส์		289	13%
ช่างเดินผ้า		149	7%
พนักงานขาย		139	6%
พนักงานบริการ/เพื่อนรับ		88	4%
ช่างเสริมสวย		80	3%
ช่างซ่อมคอมฯ		49	2%
ช่างกลโรงงาน		46	2%
ดูรูปเล่ม/ขายของออนไลน์		44	2%
นักวาดภาพ		42	2%
ปศุสัตว์		39	2%
ประมง		24	1%
นักดนตรี		20	1%
เกมเมอร์		20	1%
ช่างไม้และแกะสลัก		19	1%
ช่างจักสาน		14	1%
ฟลอร์วู		14	1%
โภชนาการ		13	1%
นักเขียน		12	1%

พิธีกร/วิทยากร	3	0%
ช่างขึ้น	1	0%

ด้านเตรียมความพร้อม

เงินช่วยเหลือ	2,920	58%
เครื่องอุปโภคบริโภค	1,573	31%
เย็บเย็บและปรับเจดคติ	357	7%
ส่งต่อพื้นที่/รักษาพยาบาล	92	2%
ตรวจสอบสภาพเบื้องต้น	63	1%
ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย	20	0%
จัดหาผู้ปฏิบัติการ	19	0%
ขอมีบัตรประชาชน	14	0%
ส่งต่อสถานสงเคราะห์	10	0%
ส่งต่อสถานคุ้มครอง/วัด	4	0%
จัดหาที่พักชั่วคราว	2	0%

ด้านทักษะชีวิต

ด้านสุขภาพและความปลอดภัย	1,263	43%
ด้านการเงิน	848	29%
ด้านสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล	360	12%
ด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา	232	8%
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	94	3%
ด้านการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม	64	2%
ด้านความเป็นพลเมือง	60	2%

ด้านช่วยเหลือผู้พิการ

เบี่ยงชี้นคนพิการ	171	18%
สิ่งอำนวยความสะดวก	150	16%
สงเคราะห์ครอบครัว	147	15%
ฟื้นฟูสมรรถภาพ	127	13%
ขึ้นทะเบียนคนพิการ	118	12%
ปรับปรุงที่อยู่อาศัย	63	7%
ผู้ดูแลคนพิการ	55	6%
เรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ	54	6%
เรียนโรงเรียนเฉพาะความพิการ	29	3%

6/14/25, 11:04 AM

DOLE zero dropout

เงินอุดหนุนรายหัว		20	2%
จ้างงานคนพิการ		18	2%
กายอุปกรณ์		10	1%
ล่ามภาษามือ		2	0%
ปรับสภาพแวดล้อมโรงเรียน		1	0%

ที่อยู่และสัญชาติ

สัญชาติ (Top 10)

ไทย		394,443	51%
โบลิเวียสัญชาติไทย		278,837	36%
บุคคลที่ไม่มีสถานพหุวัฒนธรรม		87,903	11%
เวียดนาม		4,006	1%
กัมพูชา		2,195	0%
ลาว		824	0%
จีน		154	0%
อินเดีย		136	0%
จีน(ไต้หวัน)		83	0%
อิสราเอล		56	0%

จำนวนแยกตามจังหวัด

กรุงเทพมหานคร		117,716	15%
ตาก		59,554	8%
สมุทรสาคร		33,422	4%
ชลบุรี		31,858	4%
สมุทรปราการ		27,411	4%
เชียงใหม่		27,140	4%
ปทุมธานี		20,489	3%
สุราษฎร์ธานี		17,905	2%
นนทบุรี		17,496	2%
ระยอง		16,823	2%
นครราชสีมา		16,457	2%
เชียงราย		16,293	2%
สงขลา		15,853	2%
ภูเก็ต		14,624	2%

<https://zerodropout.dole.go.th/index.php?id=dashboard>

11/12

6/14/26, 11:04 AM

DOLE zero dropout

แม่ฮ่องสอน		14,416	2%
กาญจนบุรี		14,396	2%
นครปฐม		14,269	2%
ราชบุรี		12,925	2%
อุดรธานี		12,794	2%
นราธิวาส		11,783	2%

แพลตฟอร์มข้อมูลประชาชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา

© 2026.04.28 | Version: 2.0.0

<https://zerodropout.dole.go.th/index.php?id=dashboard>

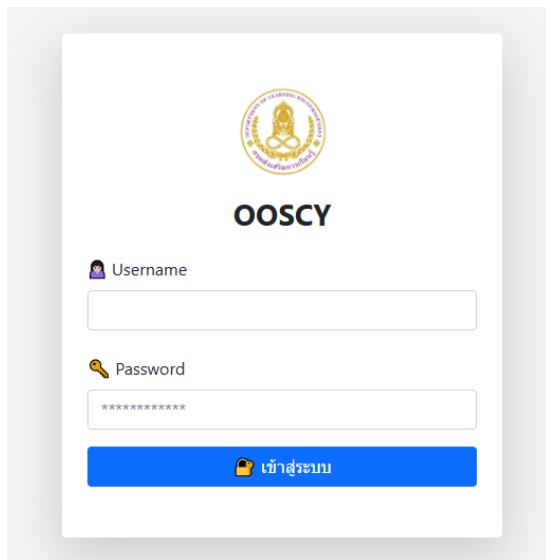
12/12

ภาคผนวก ง

แพลตฟอร์มการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญห
เด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้
(DOLE Out of School Children and Youth :
DOLE OOSCY Platform)

แพลตฟอร์มการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา
กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Out of School Children and Youth : DOLE OOSCY Platform)

<https://ooscy.dole.go.th/>

คู่มือการใช้งาน

ภาคผนวก จ

เอกสารแนวทางการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบ
การศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ กรณีศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
(Buriram Zero Dropout Model : BZDM)

เอกสารแนวทางการแก้ไขปัญหาด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา
ให้กลายเป็นศูนย์ กรณีศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
(Buriram Zero Dropout Model : BZDM)

ภาคผนวก ฉ

แผนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาคเด็กและเยาวชนนอกระบบ
การศึกษาของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน 77 แห่ง

แผนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาด็กและเยาวชนนอกระบบ
การศึกษาของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน 77 แห่ง

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เข้าประชุม

รายชื่อผู้เข้าประชุม

ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางการใช้จ่ายงบประมาณสำหรับการจัดและส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำเครื่องมือติดตามการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนในภาพรวมของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ระดับจังหวัด อำเภอ และรายบุคคล

ระหว่างวันที่ 20 – 21 พฤศจิกายน 2568

ณ ห้องประชุมบรรจง ชูสกุลชาติ ชั้น 6 กรมส่งเสริมการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (ส่วนกลาง)

นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
นายเอกราช ขวี่วัฒน์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
นางรุ่งอรุณ ไสยโสภณ	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมมาตรฐานการศึกษานอกโรงเรียน
นางสาววัชรวิรัตน์ กันเดช	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาเครือข่าย
นางสาวเอื้อมพร ศรีภูวงศ์	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นายโยธิน สมโนนนท์	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
นายยอดชาย ทองธีระ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
นายวรพงษ์ น่วมอินทร์	ผู้อำนวยการกลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
นางกมลทิพย์ ช่วยแก้ว	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเลขานุการกรม
นายชัชชัย จิตต์ขุ่ม	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานเลขานุการกรม
นางสาวจิตรลดา โคตรโนนกก	รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวภัทรศยา ฉาบกังวาล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นายอรรถพล แซ่ลี้	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวปัทมาพร ไคละนนท์	นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวปัทมา สนั่นโสธร	นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

นางสาวสุวรรณา จันทร์ทิพหลวง	นักจัดการงานทั่วไป กลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
นายณพล บุญประเสริฐ	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
นางสาวสิริปริยา มากพูน	ครู สำนักงานเลขาธิการกรม

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (ส่วนภูมิภาค)

นายถาวร พลดี	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุบลราชธานี
นางธัชชนก เจริญวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำกรุงเทพมหานคร
นายพงษ์ศักดิ์ บุญเป็ง	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงใหม่
นางวิบูลผล พร้อมมูล	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดชลบุรี
นายชินกร คะอังกู	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุดรธานี
นางพรทิพย์พา คาวีวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
นายประกอบ โพธิ์ราม	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครราชสีมา
นายสุรพล วงศ์หวั่น	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา
นายอภิชาติ โชติแสงทอง	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
นายชัยวัฒน์ กิระนันท์	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี
นางอัญชลี ปลันตา	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดราชบุรี
นายแวอุซัง อาเก๊ะ	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา
นายสมเจตน์ สวาตรี	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมุกดาหาร
ว่าที่ พ.ต.ดำริห์ ตียะวัฒน์	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์
นายมงคลชัย ศรีสะอาด	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครสวรรค์
นายชัยพงศ์ สร้อยแสง	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดจันทบุรี
นางวาสนา อนุสรณ์ประเสริฐ	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสตูล
นางฉัตรภรณ์ เองฉ้วน	รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช
นางพรมาดา วงศ์หวั่น	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย
นางสาวสร้อยทิพย์ สีนสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา

รายชื่อผู้เข้าร่วม

ประชุมจัดทำแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout)

วันที่ 15 ธันวาคม 2568 ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 2 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

และระหว่างวันที่ 16 – 19 ธันวาคม 2568 ณ ห้องประชุมบรรจง ชูสกุลชาติ ชั้น 6 กรมส่งเสริมการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (ส่วนกลาง)

นายเอกราช ชวีวัฒน์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
นางรุ่งอรุณ ไสยโสภณ	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมมาตรฐานการศึกษานอกโรงเรียน
นางสาวเอี่ยมพร ศรีภูวงศ์	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นายโยธิน สมโนนนท์	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
นายวรพงษ์ น่วมอินทร์	ผู้อำนวยการกลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
นางสาวจิตรลดา โคตรโนนกก	รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวภัทรศยา ฉาบกังวาล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นายอรรถพล แซ่ลี้	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวสุนทรียา ประเสริฐกรรม	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีอาวุโส สำนักงานเลขานุการกรม
นางสาวสมใจ แสนโคตร	นักตรวจสอบภายในปฏิบัติการ สำนักงานเลขานุการกรม
นางสาวปัทมาพร ไคลยะนนท์	นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวปัทมา สนั่นโสธร	นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (ส่วนภูมิภาค)

นางรัชชนก เจริญวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำกรุงเทพมหานคร
นางวิบูลผล พร้อมมูล	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดชลบุรี
นายชินกร คะอังกู	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุดรธานี
นางพรทิพย์พา คาวีวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม

นายประกอบ โพธิ์ราม	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครราชสีมา
นายสุรพล วงศ์หวั่น	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา
นางบุษบา ณะแก้ว	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช
นายอภิชาติ โชติแสงทอง	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
นายชัยวัฒน์ กิระนันท์	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี
นางอัญชลี ปลันตา	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดราชบุรี
นายเวอูเซ็ง อาเค๊ะ	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา
นายสมเจตน์ สวาตรี	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมุกดาหาร
ว่าที่ พ.ต.ดาร์ห์ ตริยะวัฒน์	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์
นายมงคลชัย ศรีสะอาด	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครสวรรค์
นางสาวบุปผาชาติ เรืองกุล	รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสตูล
นางพรมาดา วงศ์หวั่น	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย
นางสาวสร้อยทิพย์ สิ้นสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา
นางชนิตา ศิริชาติ	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับเขตยานนาวา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำกรุงเทพมหานคร
นางสาวนารณรี ชันระประโยชน์	ครูผู้ช่วย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับเขตคันนายาว สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำกรุงเทพมหานคร
นางสาวหทัยพร พุกะทรัพย์	นักวิชาการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำกรุงเทพมหานคร
นางสาวกัณฑพร ทองประดิษฐ์	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำกรุงเทพมหานคร
นางสาวอรรวรรณ สุพรรณพยัคฆ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดจันทบุรี
นางสาวชนิตา ลามบัว	ครู ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอคิซมัญญ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดจันทบุรี
นายพิพัฒน์ วิเทห์	นักวิชาการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดชลบุรี
นางสาวเปรมจิตร ชัยศักดิ์ประเสริฐ	นักวิชาการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดชลบุรี

นายพิทยา ธาตุอินจันทร์	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสันทราย สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงใหม่
นางนฤมล พรหมหาราช	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงใหม่
นายชินโชติ ฤทธิวัชร	นักวิชาการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครราชสีมา
นางสาววรินทร์ธร จิระอารยะรักษ์	นักจัดการงานทั่วไป สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครราชสีมา
นายจิรายุ เวชศาสตร์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช
นายไกรสรณ์ คลอดทองเพชร	นักวิชาการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช
นางสาววรรณ วิตะเสวีระ	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโกรกพระ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครสวรรค์
นายคณิศร โชคครองยศ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครสวรรค์
นายสุริยัญญู มีจันทร์	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองนครปฐม สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครปฐม
นางสาวบุศลิน ช่างสลัก	ครูเชี่ยวชาญ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองนครพนม สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครพนม
นางสาววรรณธรณ จิตรนิยม	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอหัวหิน สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
นางสาวณัฐกฤตา ทับทิม	ครูชำนาญการ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอหัวหิน สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
นายอาคม อำพันธ์เพ็ญโรจน์	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดปทุมธานี
นายรพีพัฒน์ สรีทอง	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
นางเหมือนฝัน ยองเพชร	ครูชำนาญการ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอภูซาง สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา

นางสาวกนกพิชญ์ กันทะเนตร์	นักวิชาการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา
นางสาวธณัชนันท์ พรหมแทนสุด	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเกาะปง สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา
นางสุกัญญา กาโณ	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบึงสามพัน สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์
นางศรดา ภัสสรวรรค	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอน้ำหนาว สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์
นางสาวสังวาล สุวรรณโสภา	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโกสุมพิสัย สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
นายวรรณพงศ์ ทับธานี	ครู ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโกสุมพิสัย สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
นางสาวอารดา เจริญจิตร	ครูผู้ช่วย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอนิคมน้ำอภัย สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมุกดาหาร
นางสาวธัญลดาวิชต์ พิชิตนิธิธัญสุข	นักวิชาการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมุกดาหาร
นางสาววีลักษณ์ นามถาวร	นักวิชาการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดราชบุรี
นางสาวปิยวรรณ อ่วมจันทร์	นักจัดการงานทั่วไป สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดราชบุรี
นายลัทธพล คิมยะราช	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเลย
นายอนันตชัย เกตุแก้ว	ครู ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอดอนสัก สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี
นางสาวสุพัตรา ไบหมาดป็นจ่อ	ครู ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอมะนัง สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสตูล
นางธิราวดี อินทานุกุล	ครู ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอควนกาหลง สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสตูล
นางสาวอรุณพร เข้มพงษ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี

นางสาวอารียา นวนุช	ครู ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอมหาลีก สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี
นายจิระศักดิ์ ผาขาว	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุดรธานี
นายภูมิรินทร์ จันทร์ประทัศน์	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุดรธานี
นางสาวบุญเลื่อน สายสินธ์	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโขงเจียม สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุบลราชธานี
นางปฐมา ช่องคุณ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุบลราชธานี

รายชื่อผู้เข้าประชุม
ประชุมจัดทำแพลตฟอร์มการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน
ที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DOLE Zero Dropout)
ระหว่างวันที่ 12 – 16 มกราคม 2569
ณ ห้องประชุมสุนทร สุนนท์ชัย ชั้น 4 กรมส่งเสริมการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (ส่วนกลาง)

นางรุ่งอรุณ ไสยโสภณ	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมมาตรฐานการศึกษานอกโรงเรียน
นายโยธิน สมโนนนท์	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นายวรพงษ์ น่วมอินทร์	ผู้อำนวยการกลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
นางคันสนีย์ ทาร์อน	รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
นางสาวจิตรลดา โคตรโนนกอก	รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวภัทรศยา ฉาบกังวาล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นายอรรถพล แซ่ลี้	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวณัฐสุภา สุทธา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาววรารณณ์ แพงพุ่ม	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลสารสนเทศ
นางสาวปัทมาพร ไคลยะนนท์	นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวปัทมา สนนโสธร	นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวสุวรรณา จันทรทัฬหหลวง	นักจัดการงานทั่วไป กลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลสารสนเทศ
นางสาวพิชชาภา เสดานนท์	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลสารสนเทศ

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (ส่วนภูมิภาค)

นางชนิตา ศิริชาติ	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับเขตยานนาวา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำกรุงเทพมหานคร
นางสาวนารถนรี ชันธะประโยชน์	ครูผู้ช่วย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับเขตคันนายาว สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำกรุงเทพมหานคร
นายมาโนช แก้วเพี้ยท้าว	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดบึงกาฬ
นายระพีพัฒน์ ศรีทอง	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
นายลัทธพล คิมยะราช	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเลย

รายชื่อผู้เข้าประชุม

ประชุมหารือการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ปีการศึกษา 2568

ระหว่างกรมส่งเสริมการเรียนรู้ และกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2569

ณ ห้องประชุมคุณหญิงอัมพร มีสุข ชั้น 1 ศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ กรมส่งเสริมการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (ส่วนกลาง)

นางรุ่งอรุณ ไสยโสภณ	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมมาตรฐานการศึกษานอกโรงเรียน
นายโยธิน สมโนนนท์	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเผยแพร่ทางการศึกษา
นางสาวภัทรศยา ฉาบกังวาล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวศันสนีย์ ทาร่อน	รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
นางสาวณัชชา สมสงวนสิทธิ์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
นายอรรถพล แซ่ลี้	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวณัฐสุภา สุทธา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นายมานิช แก้วเพี้ยท้าว	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
นางสาวสุวรรณา จันทร์ทัพหลวง	นักจัดการงานทั่วไป กลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
นางสาวพิชชาภา เสดานนท์	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
นางสาวปัทมาพร ไคลยะนนท์	นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวปัทมา สนั่นโสตร	นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

นายพัฒนพงษ์ สุขมะดัน	ผู้ช่วยผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา
นายอิษฏ์ ปักกันตร์	รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการเรียนรู้เชิงพื้นที่
นางสาวณัฐวดี เขียวลือ	นักวิชาการอาวุโส
นางสาวพลอยรัชช์ เตติวัฒน์	นักวิชาการ

รายชื่อผู้เข้าประชุม

ประชุมหารือการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ปีการศึกษา 2568

ระหว่างกรมส่งเสริมการเรียนรู้ และกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ครั้งที่ 2

วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2569

ณ ห้องประชุมสุนทร สุนันท์ชัย ชั้น 4 กรมส่งเสริมการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (ส่วนกลาง)

นายโยธิน สมโนนนท์	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเผยแพร่ทางการศึกษา
นางสาวคันสนีย์ ทารอน	รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
นางสาวภัทรศยา ฉาบกังวาล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นายอรรถพล แซ่ลี้	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวณัฐสุภา สุทธา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวปัทมาพร ไคลยะนนท์	นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวปัทมา สนั่นโสธร	นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นายมานิช แก้วเพี้ยท้าว	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
นางสาวภาวิณี วงศ์จิราษฏร์	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
นางสาวพิชชาภา เสดานนท์	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

นายอิษฏ์ ปักกันต์ธร	รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการเรียนรู้เชิงพื้นที่
นางสาวณัฐวดี เขียวลือ	นักวิชาการอาวุโส
นางสาวพลอยรัชช์ เตตวิวัฒน์	นักวิชาการ

รายชื่อผู้เข้าร่วม

ประชุมเชิงปฏิบัติการการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ปีการศึกษา 2568

ระหว่างกรมส่งเสริมการเรียนรู้และกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ครั้งที่ 3

ระหว่างวันที่ 10 - 13 มีนาคม 2569

ณ ห้องประชุมศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้กลุ่มเป้าหมายพิเศษ ชั้น 6 กรมส่งเสริมการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (ส่วนกลาง)

นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
นายโยธิน สมโนนนท์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
นายวรพงษ์ น่วมอินทร์	ผู้อำนวยการกลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
นายภูมิศักดิ์ ภูมิเขียว	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวจิตรลดา โคตรโนนกอก	รักษาการนักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวศันสนีย์ ทาร่อน	รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
นางสาวภัทรศยา ฉาบกังวาล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวณัฐสุภา สุทธา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวปัทมาพร ไคลยะนนท์	นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวปัทมา สนั่นโสธร	นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (ส่วนภูมิภาค)

นายลัทธพล คิมยะราช	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเลย
นางสาวนารณรี ชันตะประโยชน์	ครูผู้ช่วย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับเขตคันทนา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำกรุงเทพมหานคร

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

นายอิษฏ์ ปักกันต์ธร	รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการเรียนรู้เชิงพื้นที่
นางสาวณัฐวดี เขียวลือ	นักวิชาการอาวุโส

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
นางรุ่งอรุณ ไสยโสภณ	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
นายโยธิน สมโนนนท์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้

คณะทำงาน

นายภูมิศักดิ์ ภูมิเขียว	นักวิชาการศึกษาคำาานการพิเศษ รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวภัทรีศยา ฉาบกังวาล	นักวิชาการศึกษาคำาานการ กองส่งเสริมและพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้
นายอรรถพล แซ่ลี้	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กองส่งเสริมและพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้ ช่วยราชการสำนักงานเลขาธิการกรม
นางสาวณัฐสุภา สุทธา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กองส่งเสริมและพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวปัทมาพร ไคละนนท์	นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมและพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้
นางสาวปัทมา สนั่นโสตร	นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมและพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้

ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต กองส่งเสริมและพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้
กรมส่งเสริมการเรียนรู้

รวบรวมข้อมูลและเรียบเรียง

นางสาวภัทรีศยา ฉาบกังวาล	นักวิชาการศึกษาคำาานการ กองส่งเสริมและพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้

ออกแบบปก/จัดรูปเล่ม

นางสาวภัทรีศยา ฉาบกังวาล	นักวิชาการศึกษาคำาานการ กองส่งเสริมและพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้

**“เพราะเด็กและเยาวชนทุกคนมีคุณค่า
และทุกโอกาสทางการเรียนรู้
คือพลังสำคัญในการสร้างอนาคต
ที่มั่นคง”**

**แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุน
การแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนนอกระบบการศึกษา
ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้**

